

**გერმანული ენღაზები
ქართული და რუსული შესაფყვისებით**

შემღგენელი ვახტანგ კუპრავა

**გამომცემლობა „განათლება“
თბილისი 1972**

4 И (Нем) (03)
43 (077=99.962.1,+83.84
კ 915

Немецкие пословицы

с грузинскими и русскими эквивалентами

Составил Куправа Вахтанг Давидович

რედაქტორი ლ. მენთეშაშვილი
გარეკანის მხატვარი ზ. გოგოლაძე
მხატვრული რედაქტორი თ. კარბელაშვილი
ტექნიკური რედაქტორი ნ. ქუციანი
კორექტორი ე. ბაბალაშვილი

ხელმოწერილია დასაბეჭდად 25/11-72; ქალაქის ზომა 5,5×9;

პირ. ნაბეჭდი 4,8; სააღრიცხვო-საგამომცემლო 5,08;

შეკვ. № 1511

ტირაჟი 2000

ფასი 80 კაპ.

გამომცემლობა „განათლება“, თბილისი, კამოს ქ. № 18

Издательство „Ганатлеба“, Тбилиси, ул. Камо № 18

1972

საქ. სსრ მეცნ. აკადემიის სტამბა, თბილისი, 380060, კუტუზოვის ქ., 19.
Типография АН ГССР, Тбилиси, 380060, ул. Кутузова, 19

DEUTSCHE SPRICHWÖRTER

MIT DEN GEORGISCHEN UND RUSSISCHEN
GLEICHWERTEN

Zusammengestellt von
WACHTANG KUPRAWA

VERLAG „GANATLEBA“
TBILISSI 1972

* * *

Abgeredet von der Zeit, bringt nachher keinen Streit.

— ხენაში პირობა ჯობს მკაში პირობასო.

— გაუსინჯავთა საქმეთა ბოლოს შეექმნას ზღვევანი.

— Уговор лучше денег..

Adel sitzt im Gemtje, nicht im Geblüte.

— თუ კაცი კაცად არ ვარგა, რას არგებს გვარიშვილობა.

— Не хвались отцом, хвались молодцом.

Adler fangen keine Fliegen.

— სონღული მუმლთა შეპყრობად ფრთასა არ გაშლის ზომითა.

— Орел мух не ловит.

Affen bleiben Affen, wenn man sie auch in Sammet kleidet.

— ღორს გინდა აღმა დაფხანე, გინდ დაღმა, მაინც ღორია.

— Свинья и в золотом ошейнике — свинья.

All Ding währt seine Zeit.

— ცას კიტრად არავინ გამობმია, რომ შენ გამოებო.

— Все стоит до поры, до времени.

Allen Leuten recht getan, ist eine Kunst, die niemand kann.

— ყველას გულს ვერ მოიგებო.

— На всех и Бог не угодит.

— На всех не угодишь, у всякого свой вкус.

Aller Anfang ist schwer.

— ვარდი უეკლოდ არავის მოუკრეფია.

— Страшно дело по начину.

Aller guten Dinge sind drei.

- ღმერთს სამება უყვარს.
- Бог тронцу любит.
- Без тронцы дом не строится.

Alles auf und nichts im Leib.

- ზევით ზიზილ-პიპილო და ქვევით ტანი ტიტველიო.
- გაოუდან მტერს უბრმავეებს თვალებს, შიგნიდან მოყვარესა.
- ფერი ლალისა, გემო წყალისა.
- Сверху мил, а внутри гнил.
- На брюхе шелк, а в брюхе-то щелк.
- Не все то золото, что блестит.

Aller geht vorüber, alles geht vorbei.

- ხანი გაივლისო, კირი გადივლისო.
- Время лекарь.

Aller in der Welt lässt sich ertragen, nur nicht eine Reihe von schönen Tagen.

- კაცს ნიადაგ ქორწილიც მობეზრდებაო.
- Всех сладостей не переешь, нарядов не переносишь, всех врунов не переврешь.

Aller vergeht, Wahrheit besteht.

- სიმართლის ნერგი იხარებს, დარგო თუნდ სიძსა ქვაზედა.
- Все минется, одна правда останется.

Aller zu seiner Zeit.

Aller währt seine Zeit.

- ჯერ ძილო, მერე სიზმარო.
- ბალს ქერქი მაშინ გააძერი, როდესაც გაეცლებო.
- ხბო უნდა თებერვლისა, ციკან-კრავი მარტისა, თუ რომ სადმე გაიზრდება, ტახი იანვარისა.
- Жни овес, как затрещит, отдавай девку, пока верещит.
- Знай время и место.

Alle Tage ist nicht Sonntag.

- ჯოჯა მუღამ წყალს არ მოიტანსო.
- До поры кувшин по воду ходит.
- Ловит волк, пока волка не поймают.

Alle wissen guten Rat, nur der nicht, der ihn nötig hat.

- სხვისა სხვამან უკეთ იცის სასარგებლო საუბარი.
- სხვა სხვის ომში პრძენიაო.
- С берега хорошо глядеть на гребцов.
- Для других умён, для себя глуп.

Allzuklug ist dumm.

- ბევრი ყოყმანი კაცს წაახდენსო.
- მეტისმეტი — თავში რეტი.
- Отвага половина спасения.

Allzuviel ist ungesund.

- მეტი სიტყვა თავსა ტყენს, მეტი ჭამა კუქსაო.
- Пей, да не напивайся, играй, не отыгрывайся.

Als Esel geboren, als Esel gestorben.

- ვირი ვირად დარჩებაო.
- Осла хоть в Париж, все будет рыж.
- Слон родился, слон и есть.

Alte Bäume lassen sich nicht biegen.

- წნელი სანამ პატარაა, მოგრიხე, გაიზრდება — აღარ მოიგრიხებაო.
- კუზიანს სამარე გაასწორებსო.
- Горбатого могила исправит.
- Старую собаку трудно к цепи приучить.

Alte Böcke haben steife Hörner.

- ბებერი ხარის რქანიც კი ეწვეიანო.
- Стар козел, да крепки рога.

Alte Krähen sind schwer zu fangen.

- დაგეშილი ჩიტი ბადეში არ მოხვდებაო.

- Старая крыса ловушку обходит.
- Старого воробья на мякине не поймаешь.

Alle Liebe rostet nicht.

- სიყვარული ისა სჯობს, რაც ძველია.
- Старая любовь не ржавеет.
- Старая любовь долго помнится.

Alter ist ein schweres Malter.

- სიბერე როსტომსაც მორვეიაო.
- ბებერი რომ დაბერდება, მიუჯდება კერასაო, ნატეხ პურს რომ ველარ შეკამს, მთელს დაუწყებს ცქერასაო.
- სიბერე ძნელი ყოფილა, სიპი ქვა შეეწონება.
- Старость не радость.
- Придет старость, придет и слабость.

Alter kommt mit mancherlei.

- მგელი რომ დაბერდება, ძაღლების სათრევი გახდებაო.
- Придет старость, придет и слабость.

Alter schützt vor Torheit nicht.

- სიბერეს სირეგვნემღე მიჰყავს ადამიანიო.
- Стар стал, ум кончал.

Alter macht zwar immer weiss, aber nicht immer weise.

Alt wird man wohl, wer aber klug?

- ბერიკაცი ბერდებოდა, ცხენს უკულმა შეჯდებოდა.
- Долго прожил, да ума не нажил.
- Старый что стареет, то дуреет.
- Борода выросла, а ума не вынесла.

Alt genug und doch nicht klug.

- ახახულა ცაშიაო, ქარი უქრის თავშიაო.
- Велика фигура, да дура.
- Велик пень, да дурен.
- Велик телом, да мал делом.

Alte Wege und alte Freunde soll man in Ehren halten.

- ნუ დაკარგავ ძველსა გზასა, ნურცა ძველსა მეგობარსა.

- Новых друзей наживай, а старых не теряй.
- Держись друга старого, а дому нового.

Alt wird man, wer aber klug?

- სიბერეს სიბრძნეებზე მიჰყავს ადამიანი.
- Молодость не без глупости, старость не без дурости..
- Стар стал, ум кончал.
- Долго прожил, да ума не нажил.

Ameisen haben auch Galle..

- ქიას რომ ფებს დაადგამენ, ისიც ხმას ამოიღებსო.
- Бывает, что и таракан кашляет.

Am Lande ist gut schiffen.

- მქერეტელთა ომი არ ეძნელებსო.
- С берегу хорошо глядеть на гребцов.

Anderer Hand, anderes Glück.

- ზოგისა ბამბა ჩხრიალებს, ზოგის კაკალიც არაო.
- Одному солнцу светит, а другому и месяц не заблестит.

Anderer Jahre, andere Haare.

- ქვიდან ქვაზე გარდმავალსა, წყალსაც ფერი შეეცვლებს.
- Иное время, иное бремя.

Anderer nach seiner Elle messen.

- მაძლარს მშიერიც მაძლარი ეგონაო.
- Сытый голодного не понимает.
- Никто не ведает, как бедный обедает.

Anfang gut, alles gut.

- საქმე თუ თავიდან არ დაიწყე, ბოლო რა მოსახმარისი იქნებაო.
- Начин дело красит.

Anfang und Ende reichen einander die Hände.

- სიკვდილი და სიცოცხლე ამხანაგები არიანო.
- Конец. делу венец.

An dem läuft alles ab.

— კედელს ცერცვი შეაყარე, ზედ არა შერჩება რაო.

— Как горохом об стену.

— Дурака учить, что в лесу бороться.

An den Federn erkennt man den Vogel.

— ჩიტი ფრთითაო, ქალი თმითაო.

— Узнать паву по перьям.

An ihm ist Hopfen und Malz verloren.

— ააფრინე ალალიო — რაც არ არი, არ არიო.

— На нет и суда нет.

Arbeit hat bittere Wurzel, aber süsse Frucht.

— სწავლის ძირი მწარე არის, კენწეროში გატკბილდების.

— Корень ученья горек, да плод его сладок.

— Пойти в науку, терпеть и муку.

Arbeit macht das Leben süß.

— შრომა ბედნიერებააო.

— Работа огородная, да слава всенародная.

— Рукам — работа, душе — праздник.

Armen geben armet nicht.

— რასაცა გასცემ შენია, რას არა — დაკარგულია.

— Дающая рука не оскудеет.

Armut ist keine Sünde.

— სიღარიბე სირცხვილი არ არის.

— Бедность не грех.

— Бедность не порок (а несчастье).

Auch der Ärmste hat seine Freude.

— ღარიბი კაცი სიხარულში მოკვდებაო.

— И нагой не без праздника.

Auch der geschickteste Fuhrmann fuhr zuweilen aus dem Gleis.

— ერთი პირი ძილი წყალსაც მოუვაო.

- ერთი ალილუია მღვდელსაც შეეშლებათ.
- Конь о четырех ногах, да и то спотыкается.

Auch der Wurm krümmt sich, wenn er getreten wird.

- ქიას ფეხს რომ დაადგამენ, ისიც ხმას ამოიღებსო.
- И у курицы сердце есть.
- Бывает, что и таракан кашляет.

Auch die Sonne hat Flecken.

- ყოველ კაცს თითო რამ წუნი აქვსო.
- И в солнце есть пятна.

Auf den Sparer folgt der Zehrer.

- ძუნწის ოქრო მემკვიდრესო.
- Отцам копить, а деткам сорить.
- Скупые умирают, а детки сундуки отпирают.

Auf des Kahlen Haupt hagelt es am ärgsten.

- უბედურ კაცს ქვა აღმართში დაეწვევაო.
- На бедного Макара все шишки валятся.
- От беды не уйти.

Auf einem schiefen Topf ein schiefer Deckel.

- რაც აღხანა, ის ჩალხანაო.
- ფერი ფერსა, მაღლი ღმერთსა.
- По горшку и покрышка.
- Парочка — свинья да ярочка.
- Каков хозяин, таков и гость.

Auf einen Hieb fällt kein Baum.

- ერთი გადახტომითა მწყერი არავის დაუჭერიაო.
- ერთი წიხლის კვრით ციხე არ დაინგრევაო.
- От одного удара дуб не валится.

Auf fremdem Acker steht die Saat immer am besten.

- მეზობლის ტირილი მეზობელს ქორწილი ეგონაო.
- მეზობელს მეზობლის მკვდარი მძინარი ეგონაო.
- Чужая слеза — вода.
- Чужая беда — смех.

Auf Regen kommt Sonnenschein.

— სიცილს ტირილი მოსდევსო.

— Кто в субботу смеется, в воскресенье плакать будет.

Auge um Auge.

— თვალი თვალის წილ და კბილი კბილის წილ.

— Око за око, зуб за зуб.

Aus anderer Leute Haut ist gut Riemen schneiden.

— სხვისი ჭირი ღობეს ჩხირიო.

— სხვისი თხა სხვის ბაღში „ოდელიას“ მღეროდაო.

— სხვისი სახრე სხვის კამეჩზე ოროველას იძახოდა.

— Чужая беда не болит.

— Из чужой спины ремешки кроют.

Aus anderer Leute Beutel ist gut zehren.

— სხვისი პურით და მარილით ბატონს გაუმარჯოსო.

— Из чужого кармана легко платить.

Aus dem Rauche ins Feuer kommen.

— იქაც ცეცხლში, აქაც ღველფში.

— ვაის გავეყარე, ვუის შევეყარეო.

— ცეცხლიდან გაქცეული წყალში დაიხრჩოო.

— Из огня, да в полымя.

— От беды бежал, да в другую попал.

Aus den Augen, aus dem Sinn.

— თვალი რომ თვალს მოშორდება, გული გადასხვაფერდება.

— თვალი შორსო და გულიც შორსო.

— Долой из глаз и из памяти вон.

— Далеко из очей, далеко из сердца.

Aus der Mücke einen Elefanten machen.

— რწყილს დაწვენენ და აქლემს აშობინებენო.

— ისეთი კაცია რწყილს კამეჩად მოგაჩვენებსო.

— Из комара делают слона.

— Блоха с лошадь, а вошь с корову.

Aus einem Funken wird oft ein grosses Feuer.

- დიდთა ხეთა მოერევის, მცირე დაწვავს ნაპერწკალი.
- От малой искры сыр-бор загорелся.

Aus Hellern werden Taler.

- ცვარი ცვარს ეცა და ზღვად გადაიქცაო.
- Из крошек кучка, из капель море.
- По капельке — море, по былинке — стог, по зернышку — ворох.

Aus nichts wird nichts.

- არარაისგან წარმოდგების არარაიცა.
- Из нета ничего не выкроешь.
- Нетом не возьмешь и летом.
- Масло само не родится.

Bange Hunde bellen viel.

- რომელი ძაღლიც არა ჰკბენს, შორიდან იყეფებაო.
- Кто много грозит, тот мало вредит.
- Не все собаки кусают, которые лают.

Bär bleibt Bär, führt man ihn auch übers Meer.

- ჰრელი ღორი გინდა ზღვის გაღმა გაიყვა, გინდა გამოღმა, მაინც ჰრელი ღორიაო.
- Осла хоть в Париж, все будет рыж.

Begossene Hunde fürchten das Wasser.

- ზურგწამხდარ ცხენსა კაჰკაჰები ელანდებაო.
- Пуганая ворона куста боится.
- Обжегшись на молоке, дует на воду.

Behüte mich Gott vor meinen Freunden, mit den Feinden will ich schon fertig werden.

- ათასი მტერი სჯობია ერთ უმსგავსო მოყვარესა.
- Не бойся неприятеля, а бойся приятеля.

Bei Nacht sind alle Katzen grau.

— ბრმა ქათამს ასე ჰგონია, ყველგან ხორბალი ყრიაო.

— Ночью все кошки серы.

— Ночь matka — все гладко.

— Слепой курице все пшеница.

Bei Wölfen und Eulen lernt man heulen.

— ხარი ხართან რომ დააბა, ან ზნეს იცვლის ან ფერსაო.

— С кем поживешь, у того и переймешь.

Berg und Tal kommen nicht zusammen, wohl aber die Menschen.

— მთა მთას არ შეხვდება, თორემ კაცი კაცს შეეყრებაო.

— Гора с горой не сойдется, а человек с человеком столкнется.

Beschossener Hase flieht vor jedem Gebüsch.

— დაშინებულმა ძაღლმა ცხრს წელიწადს ხეს უყფა.

— Кого медведь драл, тот и пня бонится.

— Пуганая ворона куста бонится.

Besser beneidet als bemitleidet.

Besser Neider als Mitleider.

— დაე დამძრახონ და ნუ შემიბრალებენ.

— Лучше жить в зависти, чем в жалости.

Besser Ehre ohne Leben, als Leben ohne Ehre.

Besser ehrlich gestorben, als schändlich verdorben.

— სჯობს სიცოცხლესა ნაძრახსა, სიკვდილი სახელოვანი.

— Лучше умирать в поле, чем в бабьем подоле.

Besser eignes Brot als fremder Braten.

— სხვისა ბედაურს შენი ჯაგლაგი გერჩივნოსო.

— ადე, დაბრუნდი წისქვილო, დასჯერდი შენს ქონებასა.

— Свои сухари лучше чужих пирогов.

— Живи всяк своим добром, да своим горбом.

Besser ein dürrer Hab'ich als ein fetter Hätt'ich.

— ერთი მაქვს, სჯობს ათასს მქონდეს.

— დღევანდელი კვერცხი მირჩევნია ხვალინდელ ქათამსაო.

- Лучше теленка в хлеву, нежели корову за горой.
- Лучше синица в руке, чем журавль на небе.
- Одно «ныпче» лучше двух «завтра».
- Не сули бычка, дай лучше молочка.

Besser ein Sperling in der Hand als ein Kranich auf dem Dach.

- ნუ მპირდები ცაში წეროს, ხელში მომე ბელურაო.
- Домашний теленок, лучше заморской коровы.
- Не сули журавля в небе, а дай синицу в руки.

Besser ein Vogel in der Hand als zehn über Land.

- ნუ მპირდები ცაში წეროს, ხელში მომე ბელურაო.
- Лучше теленка в хлеву, нежели корову за горой.

Besser spät, als niemals (gar nicht).

- სჯობს გვიან, ვიდრე არასდროს.
- Лучше поздно, чем никогда.

Besser zweimal fragen, als einmal irgehenen.

- წლის საფიქრებელი და წამის გასაკეთებელიო.
- ათჯერ გაზომე და ერთხელ გაჭერიო.
- შვიდჯერ თვალი გადაავლე, ერთხელ ხმალი ადაავლე.
- Семь раз отмерь, один раз отрежь.

Borgen macht Scrgen.

- ვალი ქუჭრუტანიდან შეძვრება და კარებიდანაც ველარ გამოეტევაო.
- Долг не ревет, а спать не дает.
- Знай толк — не давай в долг.

Bettest du dich gut, so liegst du gut.

- როგორც დაიგებ, ისე მოისვენებო.
- Как постелишь, так и выспишься.

Billig Gut ist nie gut.

- იაფ ხორცს კარგი წვენი არ დაუდგებაო.
- Хорошо дешево не бывает.

Billig stinkt, teuer blinkt.

— კარგისა ყიდვა ძვირად სჯობს, ზედ გამოღება სართისა.

— იაფის ფასისაო — წვენი ძალღისაო.

— Дешево, да гнило, дорого, да мило.

Blindes Huhn findet zuweilen auch ein Korn.

— ბრმა ღორი რკოს შიადგაო.

— Чем чорт не шутит.

Böses Beispiel verdirbt gute Sitten.

— წაბაძულობით ვაციც დამაკდაო.

— Дурной пример заразителен.

— Один разумный согрешит, да много глупых соблазнят.

Bös' Ei, böse Künchlein.

— ავი თქვი, ავიც გაიგონე.

— რაც მამაა, ის შვილიაო.

— Какова matka, таковы и детки.

Böses kommt geritten, geht aber weg mit Schritten.

— ავადმყოფობა კაცის ჯანში ურმით შევა და წვეთ-წვეთობით ძლივს გამოვა.

— Болезнь приходит пудами, а уходит золотниками.

Böses muss man mit Bösem arzneien.

— მსგავსი მსგავსითვე განიკურნების.

— В чем грех, в том и спасенье.

— Чем ушибся, тем и лечись.

Bös Gewissen, böser Gast, weder Ruhe, weder Rast.

— სინდისის ქენჯნა კომბალზე უარესიაო.

— Злая совесть стоит палача.

Brätst du mir die Wurst, so lösche ich dir den Durst.

— როგორც დამიკრავ ფანდურსა, მეც ისე დაგიროკლებიო.

— Какова погудка, такова и пляска.

- Каков привет, таков и ответ.
- Долг платежом красен.

Bürgen soll man würgen.

- გამწველებელს ყველაზე მეტი მოხვდაო.
- Кто поручится, тот и помучится.
- Порука — мука.

* * *

Darnach der Mann geraten, wird ihm die Wurst gebraten.

- როგორც მოხვალ სვინაო, ისე წახვალ შინაო.
- ნათლიავ, კოკლი ცხენით მოვედი და ვერა მოგიტანე რაო, მაშ აქედანაც ვერაფერს წაიღებს შენი კოკლი ცხენიო.
- С чем пришел, с тем и ушел.

Das Alter ist eine schwere Last.

- სიბერე როსტომსაც მორევიაო.
- ბებერი რომ დაბერდება, მიუჯდება კერასაო, ნატეხ პურს რომ ველარ შექამს, მთელს დაუწყებს ცქერასაო.
- როსტომ თქვა: სიბერეკაცითა სიტყვა სათქმელად გაჭირდა: ჯაჭვის პერანგი გავცვითე, ახლა აღებაც გაჭირდა.
- Придет старость, придет и слабость.
- Старость не радость.

Das Alter soll man ehren.

- ვინც მოხუცებულს დასცინის, ის თავისთავს დასცინისო.
- Старших и в орде почитают.

Das Auge sieht sich nimmer satt.

- კაცის თვალი ხარბიაო.
- Сытых глаз на свете нет.
- Весь сыт, а глаза голодны.

Das Ei will klüger sein als die Henne.

- შვილი მამას თამაშს ასწავლიდაო.

- შვილიშვილი ბაბუას ძველი ღროის ამბებს ასწავლიდაო.
- პატარა ეშმაკი დიდ ეშმაკს ატყუებდაო.
- Яйцо курицу учит.

Dazu gehört mehr als Brot essen.

- მარტო ლოცვით სამოთხეში არ შეისვლებაო.
- Молись, а злых дел' берегись.

Das Gewissen ist des Menschen Schuldbuch.

- სინდისი კომბალზე უარესიაო.
- Совесть с молотком: и постукивает, и настукивает.

Das Glück ist blind.

- დოვლათი ბრმა არის, ბუზივით ხან ნებეს დააჭდება, და ხან ვარდსაო.
- Каждый сам себе судьба.

Das Hemd ist mir näher als der Rock.

- კუჭი ძმაზე ახლოაო.
- Своя рубашка ближе к телу.

Das Heute soll dem Morgen nichts borgen.

- გადადებული საქმე არ ვარგაო.
- Сегодняшней работы на завтра не покидай.

Das ist eine schlimme Herde zu hüten heiratssüchtige Mädchen.

- წვიმის დაქერა უფრო ადვილია, ვიდრე გასათხოვარი ქალისა.
- Замок да запор девушки не удержат.

Das ist weder Fisch noch Fleisch.

- არც ღვინოა, არც წყალიო.
- არც თავისთვის უქნია ღმერთს, არც სხვისთვისაო.
- Ни рыба, ни мясо.
- Ни богу свеча, ни черту кочерга.
- Вода — не вода, уха — не уха!

Das Schaf blöckt immer die gleiche Weise.

— ძალღის ჟუდი არ გასწორდებაო.

— Горбатого лишь могила исправит.

Das Versprechen will ein Halten haben.

— აღმითქვი და შემისრულეო.

— ბავშვს კვერს ნუ დაჰპირდები და თუ დაჰპირდები—შეუსრულე კიდევ.

— Не давши слово крепись, а давши—держись.

Das viele Sprechen hat viel Gebrechen.

— ბევრი ლაპარაკი ბევრი თავის ტკივილიაო.

— Много говорить, голова заболит.

— Лишнее говорить, себе вредить.

Das viele Trinken führt zum Hinken.

— ღვინომ კასრი გახეთქა და კაცს რაღას უზამსო.

— Много пить — добру не быть.

Das Werk lobt den Meister.

— კარგი გუთნისდელითა გუთანს არ გაუჭირდება.

— კარგი მოთამაშე კამეჩის ცოხნახედაც აყვებაო.

— Дело мастера бонится.

— По работе и мастера знать.

Dem Armen schmeckt jegliches Brot.

— ღარიბი კაცის ლუკმა ტკბილიაო.

— Голодному Федоту и репа в охоту.

Dem Faulen gefällt kein Block, den er zerschneiden soll.

— ზარმაცი ჭამის დროს კარგადაა, მუშაობის დროს ავა-
ლო.

— «Ванька, ди дрова колоть!» — «Живот болит».

— «Ванка, иди дрова колить!» — «Живот болит».

— ложка?».

Dem Guten ist alles gut.

— კაი კაცობა კაცს არ წაახდენსო.

— Хорошему все хорошо.

Dem Habenichts kann auch der Teufel nichts stehlen.

— უპერანგოს პერანგს ხდიდნენ, რაც არ ეცვა, რას გახდიდნენ.

— Мокрый дождя, а нагой разбою не боится.

Dem schlechten Arbeiter ist jedes Beil zu schwer.

— ზარმაც კაცსა თავისი ხელ-ფეხი ნათხოვარი ჰგონიაო.

— Кто ленив с сохой, тому все год плохой.

— У плохого мастера, такова и пила.

Dem Schwachen ist sein Stachel auch gegeben.

— ჰიას რომ ფეხს დაადგამენ, ისიც ხმას ამოიღებსო.

— Бывает, что и таракан кашляет.

Dem Stärkeren sollst du weichen, halt dich an
deinesgleichen.

— კამეჩის მოჭიდავე ხარს რქები არ შერჩებაო.

— სადაც არა სჯობს გაცლა სჯობს კარგისა მამაციისაგან.

— С сильным не борись, с богатым не тягайся.

Dem Unglück kann man nicht entgehen.

— უბედურ კაცს ქვა აღმართში დაეწვევაო.

— От беды не уйти.

— На бедного Макара все шишки валятся.

Den Balken im eigenen Auge nicht sehen, aber den
Splitter im fremden.

— თავის თვალში დირეს ვერ ამჩნევს, სხვისაში ბეწვსა ხედავსო.

— В чужом глазу порошок увидит, а в своем и пенька не видит.

Den Baum muss man beugen, weil er noch jung ist.

— წნელი სანამ პატარაა, მოგრიხე, გაიზრდება — აღარ მოიგრიხებაო.

— Старую собаку трудно к цепи приучить.

Den Brunnen schätzt man erst, wenn er versiegt ist.

— თუ წყვლიადი არ გინახავს, ფასს ვერ დასდებ სინათლესო.

— Тот здоровья не ценит, кто болен не бывал.

Den ersten Tag—ein Gast, den zweiten—eine Last, den dritten stinkt er fast.

— დილით ოქრო ხარ სტუმარო, საღამოს ვერცხლად იქცევი, თუ ხანი დაგიგვიანდა — სპილენძად გადაიქცევი.

— Гость до трех дней.

— Первого дня гость, что золото, другого, что серебро, а третьего, что медь.

Den Freund erkennt man in der Not.

— ნამდვილი მეგობარი ჭირში გამოიცნობაო.

— ბედში კაცსა გვიან იცნობ, უბედობას გამოიცნობ.

— კაცი გაზომე გაჭირვებაშიო.

— Коня в рати узнаешь, а друга в беде.

— Без беды друга не узнаешь.

Den Kopf halt kühl, die Füße warm.

— თავი იქონიე გრილად, ფეხები თბილად, კუქს ნუ დაამძიმებ.

— Держи голову в холоде, живот в голоде, а ноги в тепле.

Den Krebs straft man nicht mit Ersäufen.

— ორაგული წყალში გადააგდესო.

— Стали щуке грозить, хотят щуку в озере утопить.

Den Nackten kann man nicht ausziehen.

— უპერანგოს გულზე საკინძს აგლეჯდნენო.

— შიშველი ასმა კაცმა ძარცვა, ძარცვა და მაინც ვერ გაძარცვაო.

— С ободранного шкуру сдирает.

Den Sack schlägt man, den Esel meint man.

— მულო, შენ გეუბნები და რძალო შენ გაიგონეო.

— ლიტრას ეუბნებოდნენ და კოკავ, შენ გესმოდესო.

— ძაღლსა სცემდნენ, რძაღს ასმენდნენ.

— Кошку бьют, а невестке наветы дают.

— Вахромей, разумей, кого корят, а тебе в глаза говорят.

— Вам поют, а нам наветки дают.

Den Schnee im Ofen backen.

— წყალი ნაყო, ნაყო, ისევ წყალი იქნებაო.

— Воду толочь, вода и будет.

— Сколько воду не пить, а пьяну не быть.

Den Schuldigen schreckt eine Maus.

— ქურდს ქუდი ეწვისო.

— На воре шапка горит.

Den Tod hält kein Kalender.

— სიკვდილი ყურს უკან გვაქვსო.

— Думка за горами, а смерть за плечами.

Den toten Löwen kann jeder Hase am Barte zupfen.

— ლომი დაბერდა და ვირმა წიხლი ჩაჰკრაო.

— Подстреленного сокола и ворона носом долбит.

Den Vogel erkennt man an den Federn.

— რა კაციცა ხარ კოჭებზე გეტყობაო.

— Знать птицу по перьям, а молодца по речам.

— Знать птицу по полету.

Den Wert verloren Güter wiegen wir allzeit mit
doppeltem Gewichte ab.

— დაკარგული ძროხა ცხრა ლიტრას იწველიდაო, დაუკარგავც ერთი ჩარექსაც არაო.

— Та и молочная корова, которую волк съел.

— Та и пала, что больше молока давала.

Der Apfel fällt nicht weit vom Stamm.

- კვიცი იყიდე და დედა იკითხეო.
- ზაქარია ციციშვილი, რაც მამაა, ისიც შვილი.
- კვიცი გვარზე სტისო.
- Каков отец, таков и молодец.
- Яблоко от яблони недалеко падает.
- Кто от кого, тот и в того.
- Каков род, таков и приплод.
- Свинья хрю и поросята хрю.
- За что батька, за то и детки.

Dem Armen wird immer das Ärgste zuteil.

- საწყალი კაცის დღესაო არ დაეღვევა კვნესაო.
- На бедного везде каплет.
- Богатый и в будни пирует, бедный и в праздник горюет.

Der Baum, der oft knarrt, bricht nicht so leicht.

- ძალლი კოჭლობით არ მოკვდებაო.
- კრუსუნა დედაბერმა ქვეყანა ამოიჭამაო.
- Старое дерево скрипит, да не ломится.
- Не всякий умирает, кто хворает.

Der blasse Neid tut sich selber Leid.

- ვისაც სხვისი ბედნიერება შურს, ვერც თავისას მოესწრებაო.
- Завистливый по чужому счастью сохнет.

Der Elefant macht keine Mücken tot.

- სონღული მუმლთა შეპყრობად ფრთასა არ გაშლის ზომითა.
- Не гонится слон за мышью.
- Орел мух не ловит.
- Лев мышь не давит.

Der eine hat die Arbeit, der andere den Lohn.

- ვინ ალალო იძახა და მწყერი ვინ დაიჭირაო.
- Работнику полтина, мастеру рубль.
- Иным калач, а иным заливное.

Der eine klopft auf den Busch, der andere fängt den Vogel.

- ვინ ალალო იძახა და მწყერი ვინ დაიჭირაო.
- Медведь пляшет, а цыган деньги берет.

Der eine sät, der andere schneidet.

Der eine hat die Mühe, der andere hat die Brühe.

Der eine fängt den Hasen, der andere isst ihn.

- ვინ გაისარჯა და ვინ კამსო.
- Медведь пляшет, а цыган деньги берет.

Der Ertrinkende greift nach einem Strohalm.

- წყალწალღებული ხავსს ეჭიდებაო.
- Утопающий и за соломинку хватается.
- Кто тонет и за бриту хватается.

Der Esel trägt das Korn zur Mühle und bekommt Disteln.

- ვირს მარილს აზიღვინებენ და არ ალოკინებენო.
- ვირს რასაც აჭიდებენ, განა სულ თვითონვე შეაჭმევენო
- Вола зовут не пиво пить, хотят на нем лишь воду возить.

Der Esel und die Nachtigall haben beid' ungleichen Schal

- დაადარე მსხალი პანტას, მალაჩინი მაჟალოსა.
- ვირი ჩარბოდა ცხენთანა, მეც ბელაური შენთანა.
- Сапог лаптю не брат.
- Конь корове не товарищ.
- Горшок чугуну не товарищ.

Der Faule hat in der Woche sieben Feiertage.

- ზარმაცისთვის ნიადავ უქმეაო.
- Ленивому всегда праздник.

Der Fisch fängt am Kopfe an zu stinken.

- თევზი თავიდან აყროლღებაო.
- Рыба с головы воняет.
- Рыба начинает портиться с головы.

Der Frosch geht wieder in den Pfuhl, und sässe er auch auf goldenem Stuhl.

— გომბიოს ბუმბულში აწვენდნენ, „ფუჩეჩ-ფუჩეჩს“ იძახდაო.

— ბაყაყი ხალიჩაზე დააბრძანეს, ისკუპა და ისევ გუბეში ჩახტაო.

— Наряди свинью в серьги, а она в навоз.

— Хотя его святи, не святи, а он все в болото лезет.

— Поросянка хоть мой, не мой, а он все в грязь лезет.

Der Fuchs ändert den Balg und bleibt ein Schalk.

— მგლის თავზე სახარებას კითხულობდნენ, მგელი მგლობას არ იშლიდაო.

— Сколько волка не корми, он все в лес глядит.

Der Fuchs lässt seine Tücke nicht.

— მელა კვდებოდა და თავი საქათმისაკენ მიჰქონდაო.

— Лисичка — плутовка.

— Жизнь на нитке, а думает о прибыли.

Der Furchtsame sieht überall Gespenster.

— თხა კიკინით გამოვიდა, ცხვარმა სული დალიაო.

— დაშინებულმა ძაღლმა ცხრა წელიწადს ხეს უყეფა.

— Пуганая ворона куста боится.

Der Gast ist wie der Fisch: er bleibt nicht lange frisch.

— დილით ოქრო ხარ სტუმარო, საღამოს ვერცხლად იქცევი, თუ ხანი დაგიგვიანდა, სპილენძად გადაიქცევი.

— Пора гостям и честь знать.

Der Geizige möchte die Laus um den Balg schinden.

— რწყილს ტყავს გაზდის, რუმბად იხმარსო.

— Скупой из блохи голенища кроит.

— И с камня лыки дерет.

— Из песку веревки вьет.

Der grosse Fritz war auch mal klein.

— პატარა თუ არ დაიბადა, დიდი როგორ იქნებო.

— Всему есть начало.

Der Hahn ist kühn auf seinem Mist.

— თავის კარებზე ძალსაც დიდა გული აქვსო.

— И петух на своем пепелище храбрится.

Der Hehler ist so schlimm, wie der Stehler.

— ქურდის შემნახველი ქურდზე უარესიაო.

— Вору потакать то же, что самому воровать.

Der Horcher an der Wand hört seine eigne Schand.

— სხვის ლაპარაკს ყურს ნუ უგდებ, თორემ შენზე კარგს ვერაფერს გაიგონებ.

— Много знать — мало спать.

Der Hund ist keck im eigenen Haus.

— თავის კარებზე ძალსაც დიდი გული აქვსო.

— Всяк кулик в своем болоте велик.

Der hungrige Bauch hat keine Ohren.

— შიმშილმა სანუკვარი არ იცის და ძილმა — სასთუმალიო.

— У брюха нет ни ушей, ни уха.

— Голодному и вода, что с яйца, вкусна.

Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er zerbricht.

— კოკა წყლის გზაზე გატყდებაო.

— Поводился кувшин по воду ходить, там ему и голову сложить.

Der Krug geht so lange zu Wasser, bis er zerbricht.

— კოკა მუდამ წყალს არ მოიტანსო.

— До поры кувшин по воду ходит.

— Ловит волк, пока волка не поймают.

— Не все коту масленица, придет и великий пост.

Der Mensch adelt den Platz.

— გონიერი კაცი ქვეყანას ამშვენებს, უგუნური ქვეყანას ამძივებსო.

— Не место красит человека, а человек место.

Der Mensch kann nicht höher schnauben, als ihm die Nase gewachsen ist.

-- თავზე მაღლა ვერ ახტები.

— Выше себя не прыгнешь.

— Выше лба уши не растут.

Der Mensch lernt nie aus.

-- სწავლა კაცს სიკვდილამდე არ მოქარბდებო.

— Век живи, век учись.

Der Prediger predigt nur einmal.

— ყრუთათვის ორჯერ არ წირავენო.

— Для глухого два раза не звонят.

Der Prophet gilt nirgends weniger als in seinem Vaterland.

— შინაურ მღვდელს შენდობა არა აქვსო.

— Нет пророка в своем отечестве.

— В своей земле никто пророком не бывает.

Der Satte weiss nicht, wie dem Hungrigen zumute ist.

-- მაქლარს მშიერიც მაძლარი ფგონაო.

-- მშიერთა ცრემლნი მაძლართა, გულქვათა ვერ აღბობ-
დიან.

— Сытый голодного не понимает.

† — Голодный сытому не товарищ.

— Никто не ведает, как бедный обедает.

Der Schein trügt.

— კაცი შეხედულებით არ გაისინჯებო.

— Приметы в свете часто лгут: не всякий плут, кто ви-
дом худ.

Der Schmerz klammert sich ans Herz.

-- ღოჭამიას ღო აგონდებოდა, ყველიჭამიას — ყველიო.

— Что у кого болит, тот о том и говорит.

Der Schmied ist die Funken gewöhnt.

- მესტირის ცოლსა ჰკითხეს: უშუპარი იციო? — ჩემს დღეში მაგის მეტი რაღა გამიკეთებია მე დაღონებულსაო.
- Волку зима не обычай.
- Спроси у гуся, не зябнут ли его ноги.

Der Schwatzhafte schadet sich selbst.

- თავგმა თხარა, თხარაო, კატა გამოთხარაო.
- Птица поет, сама себя продает.
- Кот скребет на свой на хребет.

Der Stärkste hat Recht.

- ძალა აღმართსა ხნავსო.
- Сила соломѹ ломит.

Der Teufel ist nicht so schwarz, wie man ihn malt.

- არც ისე წვიმს, როგორც ჰქუხს.
- Не так страшен черт, как его малюют.

Der Tod, der klopft bei allen an, beim Kaiser und beim Bettelmann.

- სიკვდილმა თქვა: ისე არაეინ მოკვდა, რომ ბრალი მე არ დამდონო.
- Смерть не разбирает чина и ведет равно и крестьянина, и дворянина.

Der Tod frisst alle Menschenkind, fragt nicht wes Standes sie sind.

- სიკვდილმა თქვა: ისე არაეინ მოკვდა, რომ ბრალი მე არ დამდონო.
- Смерть не разбирает чина и ведет равно и крестьянина, и дворянина.

Der Tod hat noch keinen vergessen.

- ყველა კაცი სიკვდილის უვილიაო.
- სიკვდილს ვერ გაეჭყევიო.
- Двум смертям не бывать, а одной не миновать.

Der Tod ist gewiss, doch ungewiss die Stunde.

— სიკვდილს ვერ გაეჭევიო.

— Двум смертям не бывать, а одной не миновать.

Der Tod lauert überall, er kommt zu Fest und Ball.

— სიკვდილი ყურს უკან გვაქვსო.

— Думка за горами, а смерть за плечами.

Der Tod macht alles gleich, er frisst arm und reich.

— ვერ დაიპირავს სიკვდილსა გზა ვიწრო, ვერცა კლდოვანი,
მისგან ყოველი გასწორდეს, სუსტი და ძალგულოვანი.

— კაბდომ იცის სამართალი, მაღალ-დაბალს გაასწორებს.

— Смерть всех поровняет.

Der Topf lacht über den Kessel.

— ყვავმა ყვავს წასძახა: ჰაი, შე ყრანტალაო.

— Горшок над котлом смеется, а оба черны.

— Не смейся горох, ты не лучше бобов.

Der Topf wirft dem Krüge vor und schwarz sind sie beide.

— ყვავმა ყვავს წასძახა: ჰაი, შე ყრანტალაო.

— Чернец чернца осуждает.

Der Wolf ändert wohl das Haar, doch bleibt er wie er war.

— მგელს რომ შეიღი ტყავი გააძრო, მაინც მგელი არისო.

— გველმა კანი გაიძრო, მაგრამ გული გველისა შერჩაო.

— მგელი არ მოშლის მგლობასა, კაი ყმა მამაცობასა.

— Волк всякий год линяет, а нрава не меняет.

Der Wolf lässt wohl seine Haare, aber nicht seine Nicken.

— მგლის თავზე სახარებას კითხულობდნენ, მგელი მგლობას
არ იშლიდაო.

— Сколько волка не корми, он все в лес глядит.

Des einen Glück ist des anderen Unglück.

— ბედნიერთა მონაგები, უბედურთა წანაგებო.

— И то счастье, что иному несчастье.

Des einen Tod, des anderen Brot.

— მგელი კვდებოდა და ცხვარი კუნტრუშის გუნებაზე იყო.

— Кошке игрушки, а мышке слезки.

Des Geizes Schlund ist ohne Grund.

— ხარბი კაცის თვალს მიწის მეტი ვერა გააძღებს რაო.

— Скупой, что бездонная кадка, ничем не наполнишь.

Dicktun ist sein Reichtum, zwei Pfennige sein Vermögen.

— მისი ავლადიდებო, კურღელს აეკიდებო.

— Гол, как сокол.

Die alten Freunde sind die besten.

— ნუ დაკარგავ ძველსა გზასა, ნურცა ძველსა მეგობარსა.

— Новых друзей наживай, а старых не теряй!

— Держись друга старого, а дому нового.

Die Augen kann niemand erfüllen.

— კაცის თვალს შავი მიწის მეტი ვერაფერი გააძღობსო.

— Сытых глаз на свете нет.

— Не насытятся око зрения, а сердце желанья.

Die besten Gedanken kommen hinterher.

— ურემი რომ გადაბრუნდება, გზა მერე გამოჩნდებაო.

— Пора ушла, так ум пришел.

— Мужик крепок задним умом.

Die Eile ist vom Teufel, die Ruhe von Gott.

— თქმულა: სიწყნარე გმობილი სჯობს სიჩქარესა ქებულსა.

— Скоро пойдешь, ногу ушибешь.

— Хотя не скоро, только бы скоро.

Die Elster kann ihr Hüpfen nicht lassen.

- ღორი ლაფში მოსვრას არ მოიშლისო.
- ღორი რამდენიც უნდა ბანო, ისევ ლაფში ჩაწვებაო.
- ღორი კიდევ მოვა ჭაჭაზეო.
- Криво рак выступает, да иначе не знает.

Die Elster lässt das Hüpfen nicht, der Frosch das Quaken nicht.

- ძაღლი ძაღლობას და გველი გველობას არ მოიშლისო.
- Криво рак выступает, да иначе не знает.

Die Eule heckt keinen Falken.

- არა მჯერა, რომ კრიჭინამ კვერცხი დადოს არწივისა.
- Сова не родит сокола.

Die Frau kann mit der Schürze mehr aus dem Hause tragen als der Mann mit dem Erntewagen einführt.

- ქმარმა რომ ურმით შეიტანოს სახლში, ცოლი ნიჩბით გადაყრისო.
- Жена более вытащит из дому горшком, чем муж мешком (возом) навозит.

Die Frau tut es dem Manne gleich.

- ლეკვი ლომისა სწორია, ძე იყოს, გინდა ხვადია.
- Льва щенки равны друг другу, будь то самка или самец.

Die Frau weiß eine Kunst mehr als der Teufel.

- ქალმა თქვა — ზღვას დავლევო.
- ქალმა თქვა — ზღვას ცეცხლს მოვუკიდებო.
- Нет в лесу столько повёрток, сколько у бабы уверток.

Die Furcht hat tausend Augen.

- დაშინებულმა ძაღლმა ცხრა წელიწადს ხეს უყეფაო.
- თავგმა თქვა: კატაზე ძლიერი ნადირი არ მოიპოვებაო.
- У страха глаза велики.

Die gebratenen Tauben fliegen einem nicht in den Mund.

— ვინც დაიზარაო, არ გაიზარაო.

— Полениться и хлеба лишиться.

— Печеные голубки не прилетят до губки.

Die Goldmünze ist klein, gilt aber viel.

— ოქრო პატარაა, მაგრამ ძვირად ფასობსო.

— Мал золотник, да дорог.

Die Krankheiten kommen zu Pferde und gehen zu Fuss weg.

Die Krankheit kommt mit Extrapost und schleicht fort mit Schneckenpost.

— ავადმყოფობა კაცის ჯანში ურმით შევა და წვეთ-წვეთობით ძლივს გამოვა.

— Болезнь приходит пудами, а уходит золотниками.

Die Kuh weiss nichts vom Sonntag.

— ვირმა რა იცის, ხურმა რა ხილიაო.

— Свинья не знает в апельсинах вкусу.

— Знает толк, как свинья в апельсине.

Die Natur lässt sich nicht ändern.

— რაც ხეა, ისეთი ნაცოფიაო.

— რამდენი ვირიც არ ვიყიდე, ყველა ყროყინა გამოდგაო.

— დავთესე თხილი, პოვიდა თხილი, რაც მამა იყო, ის მისი შვილი.

— Каков отец, таков и сын.

— По матке и детки.

— Лебедь летит к снегу, а гусь к дождю.

Die Sünde büsst sich selbst.

— ცოდო შვილოშვილამდეო.

— День в грехах, ночь в слезах.

— Тяжело грехи носить.

Die Wahrheit leidet wohl Not, aber nie den Tod.

— სიმართლის ნერგი იხარებს, დარგო თუნდ სიბსა ქვაზედა.

— Правда на огне не горит, на воде не тонет.

Die Wände haben Ohren.

— ტყე უყურო ნუ გგონია, და მინდორი უთვალო.

— მინდორს თვალი აქვს და კედელს ყურიო.

— И у стен есть уши.

— Есть у меня словечко, да волк не далечко.

Die warten kann, kriegt auch einen Mann.

— ვინც მოითმენს, ის მოიგებსო.

— Девушка зреет — не малина: не опадет, замуж поспеет.

— Стерпится, слюбится.

Die Welt ist rund und muss sich drehen, was unten war, wird oben stehen.

— ეს ქვეყანა კიბეა; ზოგი ადის, ზოგი ჩამოდის.

— Проживем на свете, недолги наши веки.

Die Wurzel der Wissenschaft ist bitter, um so süßter ihre Frucht.

— სწავლის ძირი მწარე არის, კენწეროში გატკბილდების.

— Корень ученья горек, да плод его сладок.

— Пойти в науку, терпеть и муку.

Die Vernunft muss herrschen.

— ჭკუამ მოჭამა სოფელი — ვერც ხმაღმა ამოღებულმა.

— Ум разумом крепок.

Die Vögel, die zu früh singen, holt die Katze.

— მამალი რომ უდროო დროს ყვივს დაიწყებს, თავს მოჭრიანო.

— Рано пташечка запела, как бы кошечка не съела.

Die Zeit heilt alles.

— ხანი გაივლისო, კირი გადივლისო.

— Время лекарь.

Die Ziege ist satt, und der Kohl unberührt.

— მწვადი ისე შეწვი, არც მწვადი დასწვა და არც შამფურიო.

— Коза сыта, и капуста цела.

— И волки сыты, и овцы целы.

Die Zunge hat kein Bein, schlägt aber manchen den Rücken ein.

— ჩემი ენა ჩემი მტერიაო.

— ენამ რა გიყო და — თავში კაკუნისო.

— ჩემმა ენამ პანლური ამომკრაო.

— Язык мой, враг мой.

— Язык до добра не доведет.

Die Zunge schneidet schärfer denn das Schwert.

— ენამ რა გიყო და — თავში კაკუნისო.

— Язык до добра не доведет.

Disteln tragen keine Trauben.

— ანწლი არ მოგვცემს ყურძენსა.

— არ ძალუძს ხესა ხენეშსა, ტკბილთა ნაყოფთა მოსხმაო.

— Не растут на вербе груши.

Doppelt reißt nicht.

Doppelt genäht, hält gut.

— ორი კაცი სოფელიაო.

— Раз хорошо, а два лучше.

Du bist Erde und sollst zu Erde werden.

— მიწა ხარ და მიწადვე მიიქცევიო.

— Земля еси и в землю отыдеши.

Dummheit und Stolz wachsen auf einem Holz.

— ყველა გლახა დიდგულააო.

— Гордым быть, глупым слыть.

Durch Schaden wird man klug.

- ზოგი ჭირი მარგებელიაო.
- ზოგჯერ შარაც ხეირად იქცევაო.
- Убытки ум дают.
- Беды научают человека и мудрости.

* * *

Ehe man sich versieht, ist der Tod da.

- ეს წუთისოფელი მოკლეაო.
- Проживем на свете, недолги наши векн.

Eher ernährt ein Vater zehn Kinder als zehn Kinder einen Vater.

- დედ-მამა შვილისთვის, შვილი კი თავისთვისაო.
- Один отец прокормит девять детей, нежели девять детей одного отца.

Ehrlich währt am längsten.

- პატიოსან კაცს ძილი არ გაუფრთხებაო.
- Добрая совесть не бонтся клевет.
- Праведна денежка до веку живет.

Eifersucht Leid mit Eifer sucht.

- ეჭვებს ბევრი თვალი აქვსო.
- Ревность, яко ржа, губит сердца.

Eigen Brot nährt am besten.

- ადე, დაბრუნდი წისქვილო, დასჯერდი შენს ქონებასა.
- Живи всяк своим добром. да своим горбом.

Eigenes Nest hält wie eine Mauer fest.

- თავის კარებზე ძაღლსაც დიდი გული აქვსო.
- В своем гнезде и ворона коршуну глаза выключет.

Eigenlieb ist niemand lieb.

- უკულო ამპარტავანი ღმერთსაც სძულს და კაცსაცაო.
- Самолюб никому не люб.

Eigenlob stinkt.

- სვინტრი მოდის, მოიძახის, მე ვარ ყველას წამალიო.
- თავს იწონებს მწევანე კიტრიო.
- ნაქები თავი დამპალ კიტრად არა ღირსო.
- თავის ქება კიტრად არ ღირს, კიტრი კიდეც კაპიკადო.
- Погана та девка, что сама себя хвалит.
- Сам себя ни хвалит, ни хулит.
- Ржаная каша сама себя хвалит.

Eigen was, wie gut ist das.

- ყვავსაც თავისი ბახალა მოსწონსო.
- Свое дитя и горбато, да мило.
- Всякому свое немытое бело.

Eile brach den Hals.

- ვინც მალე ჭრის, ის დიდხანს ნანობსო.
- Скоро пойдешь, ногу зашибешь.
- Торопиться жить, скоро умереть.

Eile macht oft heulen.

- ვინც მალე ჭრის, ის დიდხანს ნანობსო.
- Скоро пойдешь, ногу зашибешь.

Eile mit Weile.

- მოჩქარეს მოუგვიანდესო.
- აჩქარებითა სოფელი არავის მოუქამია.
- Что скоро, то и не скоро.
- Поспешношь, людей насмешношь.
- Быстрая лошадь скоро устанет.

Eilen tut nicht gut.

- საქმე სიღინჯით გასინჯე. სიჩქარე გიზამს ზიანსა.
- ძალღმა სიჩქარით ბრმა ლეკვები დაყარაო.

- Не торопись, а назад оглянись.
- Поспешишь, людей насмешнись.
- Скорый поспех — людям на смех.

Ein alter Fuchs ist schwer zu fangen.

Ein alter Fuchs kommt nicht zum zweitemal ins Garn.

- დაგეშოილი ჩიტი ბაღეში არ მოხვდებაო.
- Старая крыса ловушку обходит.
- Старого воробья на мякине не поймашь.

Ein böses Gewissen hat Wolfszähne.

- სინდისს კბალები არა აქვს, მაგრამ კბენა კი იცისო.
- Совесть без зубов, да' загрызет.

Ein böses Gewissen ist ein rechter Henker.

- სინდისის ქენჯნა კომბალზე უარესიაო.
- სირცხვილი მოგადგა, სიკვდილი განატრაო.
- Злая совесть стоит палача.

Ein Dieb verrät den andern nicht.

- ძალღი ძაღლის ტყავს არ დახვესო.
- Вор вора не выдаст.

Ein Dienst ist des andern Wert.

- ვალს გადახდა უნდაო.
- Долг платежом красен.

Eine blinde Henne findet wohl auch ein Korn.

- ბრმა ვერა ხედავს, მარა საზრავსო.
- И без ума, да туга сума.

Eine Hand wäscht die andere.

- ხელი ხელსა ბანს, ორივე კი პირსაო.
- Рука руку моет.

Eine Hitze vertreibt die andere.

- რკინა რკინით დაიჭრება, კაცი — კაცითაო.
- Сила силу ломит.

Eine Krähe hackt der andern die Augen nicht aus.

— ძალი ძალის ტყვეს არ დახვესო.

— Ворон ворону глаза не выклюнет.

Eine List ist der anderen wert.

— მოვიდა სეტყვა, დახვდა ქვა.

— Нашла коса на камень.

Einem hungrigen Magen ist schlecht predigen.

— შიმშილმა სანუკვარი არ იცის და ძილმა — სასთუმალიო.

— У брюха нет ни ушей, ни уха.

Einen Mohren kann man nicht weiss waschen.

— არ გათეთრდების ყორანი, რაც უნდა ხეხო ქვიშითა.

— Черного кобеля не вымоешь до бела.

Einen Esel führt man nur einmal aufs Eis.

— ერთ ადგილს თუ ვირი ტალახს ჩაეფლო, მეორედ იქ აღარ გაივლისო.

— Раз козу на лед свести можно.

Einer allein ist nicht einmal gut im Paradiese.

— მარტოხელა კაცი ჭამაშიაც ბრალიაო.

— И в раю жить тошно одному.

Einer ist keiner.

— მარტოხელა კაცი ჭამაშიაც ბრალიაო.

— Один и в каше утонет.

Eines schickt sich nicht für alle.

— რაც შეშვენის გლახა ბერსა, არ შეშვენის კახაბერსა.

— Где нам дуракам чай пить!

Eine Schwalbe macht keinen Sommer.

— ერთი მერცხლის ჭიკჭიკი გაზაფხულს ვერ მოიყვანსო.

— Одна ласточка весны не делает.

Eine schwarze Kuh gibt auch weisse Milch.

— ძროხა შავია, მაგრამ თეთრ რძეს იწველისო.

— Черная корова, да белое молоко.

Eine Taube heckt keinen Adler.

— ანწლი არ მოგვცემს ყურძენსა.

— არა მჯერა, რომ კრიჭინამ კვერცხი დადოს არწივისა.

— Не родит сова сокола.

Ein Esel bleibt ein Esel, und käm' er nach Rom.

— იერუსალიმს ვირი თოფჩით გაგზავნეს და თოფჩითვე დაბრუნდაო.

— ვირი ვირად დარჩებაო.

— Осла хоть в Париж, все будет рыж.

— Слон родился, слон и есть.

— Каков поехал, таков и приехал.

Ein Esel schilt den andern Langohr.

— ყვავმა ყვავს წასძახა: ჰაი, შე ყრანტალაო.

— Чернец чернеца осуждает.

Ein fauler Apfel macht zehn faule Äpfel.

— ერთი დამპალი ვაშლი ცხრა ვაშლს დააღპობსო.

— От одного порченого яблока целый воз загнивает.

Ein faules Ei verdirbt den ganzen Brei.

— ერთმა თაგვმა ცხრა ქვევრი წაბილწაო.

— დიდსა, მაღალსა, ნათელსა მზესა მცირე ღრუბელიც მოაფენს ბნელსა.

— ერთმა ჭუჭყიანმა ღორმა ასი ღორი გასვარაო.

— Бочка меду, ложка дегтю — все испортит.

Ein froher Gast ist niemands Last.

— კარგი სტუმარი კარგი გასასტუმრებელიაო.

— Доброму гостю хозяин рад.

Ein grosses Schiff braucht grosses Fahrwasser.

— დიდი აქლემის შესაყვანად დიდი ქიშკარი უნდა გქონდესო.

— Большому кораблю большое плавание.

Ein guter Baum bringt gute Frucht.

— კარგმა ოჯახმა კარგი გამოძიყვანა და ავმა ავიო.

— От яблони плод, а от ели — шишка.

Ein guter Freund ist mehr wert, als hundert Verwandten.

— კარგი ამხანაგობა კარგი ძმობის დარიაო.

— С кем мир да лад, тот мил и брат.

Ein guter Nachbar ist mehr wert, als ein Bruder in der Ferne.

— მახლობელი კარგი მეზობელი ჯობია შორეულ ძმასაო.

— კარგი მეზობელი მზის უწინარეს არის დასანახიო.

— მეზობელო კარისაო, სინათლე ხარ თვალისაო.

— Близкий сосед лучше дальней родни.

Ein guter Name ist besser als Silber und Gold.

— სჯობს სახელისა მოხვეჭა, ყოველსა მოსახვეჭელსა.

— სახელი სჯობს ქონებასა, ვით უფლება მონებასა.

— Добрая слава лучше золота.

— Добрая слава дороже богатства.

— Хоть денег ни гроша, зато слава хороша.

Ein gut Gemüt ist besser als ein gut Geblüt.

— თუ კაცი კაცად არ ვარგა, რას არგებს გვარიშვილობა.

— Не хвались отцом, хвались молодцом.

Ein gut Wort ist besser als eine grosse Gabe.

— ენით მრავალმა აჯობა ხელით მრავალსაო.

— Ласково слово пуше дубины.

Ein gut Wort ist halbes Futter.

— ტკბილი სიტყვით მთას ირემი მოიწველაო.

— Ласково слово и ласковый вид и свирепого зверя к рукам приманит.

— Ласковое слово не трудно, а спору.

Ein gut Wort richtet mehr aus als ein Fälnlein Lanzkrechte.

- ტკბილი სიტყვა რკინის კარებს გააღებსო.
- ენით მრავალმა აჯობა ხელით მრავალსაო.
- Ласковое слово пуще дубины.

Ein jeder hat seine Art.

- ყველა თავისებურად გიყვებაო.
- У всякой Пашки свои замашки.
- Всяк портной на свой покрой.
- У всякого обычай свой.

Ein jeder ist sich selbst der größte Feind.

- მტერი კაცსა ვერას ავნებს, რასაც კაცი თავსა ივნებს.
- Всяк сам себе враг.

Einigkeit ist die stärkste Stadtmauer.

- ძალა ერთობაშიაო.
- Где мир да лад, там и божья благодать.

Ein Keil treibt den andern.

- სოლს სოლი გააქვსო.
- რკინა რკინით დაიჭრება, კაცი — კაცითაო.
- ქვით ქვასა ტეხენ და რკინით რკინას უღესავენ პირსაო.
- Клин клином выбивают.
- Силу сила ломит.

Ein Kind—kein Kind, zwei Kinder—ein halbes Kind, drei Kinder—ein Kind.

- ერთი შვილი — ღობეს ჩხირი, ორი შვილი — ვითომ შვილი, სამი შვილი — მართლა შვილი.
- Один сын не сын, два сына — полсына, три сына—сын.

Ein kleiner Regen mag einen grossen Wind legen.

- ცული პატარა არის, მაგრამ დიდ ხეს კი წააქევესო.
- От искры сыр-бор загорелся.

Einmal ist keinmal.

— ერთი შვილი — ლობეს ჩხირიო.

— Один раз не в счет.

Ein Mädchen macht keinen Tanz.

— ცალი ხელით ტაში არ დაიკვრებაო.

— Одна ласточка весны не делает.

Ein Mann kann mehr fragen als sieben Weisen antworten.

— ერთი რეგვენი მოიქნევს ალმასსა და ზღვაში გადააგდებს,
შემდეგ ათასი ჰქვიანიც რომ მიადგეს, ველარ ამოიღებს.

— Дурак в воду камень закинет, десятеро умных не вытащат.

Ein Mann, kein Mann.

— მარტოხელა კაცი ჰამაშიაც ბრალიაო.

— Один в поле не воин.

Ein Mann macht keinen Tanz, eine Blume keinen Kranz.

— ერთი მერცხლის ჰიკჰიკი გაზაფხულს ვერ მოიყვანსო.

— Одна ласточка весны не делает.

Ein Mann ohne Frau ist ein Baum ohne Laub und Zweige.

— კაცი არ ვარ გა უცოლო, არც ეგრე ცოლმორეული.

— Мужик без бабы, что дом без крыши.

— Мужик без жены, что гусь без воды.

Ein offenes Ohr kann jeder haben.

— ერთ ყურსა ჰქვია ისმინეო, მეორეს კი ისხლიტეო.

— В одно ухо впускай, в другое выпускай.

Ein Pfennig klingt nicht.

— ცალი ხელით ტაში არ დაიკვრებაო.

— Одна ласточка весны не делает.

Ein räudiges Schaf verdirbt die ganze Herde.

— ერთმა ჭუჭყიანმა ღორმა ასი ღორი გასვარაო.

- დიდსა, მაღალსა, სათელსა მზესა მცირე ღრუბელიც მოაფენს ველსა.
- ერთმა თავგმა ცხრა ქვევრი წაბილწაო.
- Одна паршивая овца все стадо испортит.

Ein reines Gewissen, ein gutes Ruhekissen.

- პატიოსან კაცს ძილი არ გაუკრთებაო.
- У кого совесть чиста, у того подушка под головой не вертится.
- Праведна мужа не одолеет нужда.

Ein Sperling in der Hand ist besser als zehn auf dem Dache.

- ნუ მპირდები ცაში წეროს, ხელში მომე ბელურაო.
- შორეულ ცხენოსანს ახლობელი ვიროსანი სჯობნაო.
- Не сули журавля в небе, а дай синицу в руки.

Ein schwarzes Huhn legt auch weisse Eier.

- ძროხა შავია, მაგრამ თეთრ რძეს იწველისო.
- Черная корова, да белое молоко.

Ein Wolf im Schlaf fing nie ein Schaf.

- ვინც არ გაირჯებაო, პურსაც ვერ მიწვდებაო.
- მაწანწალა მელამ აჯობა მწოლარე მგელსაო.
- Ежа (еда) не достается лежа.
- Лежа пищи не добудешь.

Ein Wort, das dir entfliegen, fängst du nicht mehr ein.

- თორმეტ კბილს რომ სიტყვა გადმოსცდება, თორმეტ მთას გადაივლისო.
- ისარი და პირის სიტყვა განატყორცნი არ დაგიბრუნდებაო.
- Слово, что воробей, вылетит, не поймашь.

Ein Wort ist für einen Weisen mehr, als eine ganze Predigt für einen Narren.

- კარგ მოქმელს კარგი გამგონე უნდაო.
- Умный с полслова речь понимает.

Ein Unglück bietet dem andern die Hand.

- საბრალოს ერთი ფრხხილი ჰქონდა, ისიც წავარდაო.
- ჰირი არ წავა უჰიროდ, თუ ჰირის დედა მრთელია.
- Беда беду родит.

Ein Unglück kommt selten allein.

- ჰირი ჰირზე შემეყარაო.
- ჰირი ჰირს გადაეკიდაო.
- საბრალოს ერთი ფრხხილი ჰქონდა, ისიც წავარდაო.
- Беда не ходит одна.
- Беда семь бед приводит.

Ein Zwerg bleibt ein Zwerg, und ständ'er auf dem höchsten Berg.

- გოგრა არ გახდება შირაზის შუშა, გინდ მალლა თაროზე დადგო.
- Сви́нья и в золотом ошейнике — сви́нья.

Ende gut, alles gut.

- შეიდ მაისს რომ შეიდი ღერი ყანა გედგას, ნურც აქებ და ნურც აძაგებო.
- Не дорого начало, и похвален конец.
- Все хорошо, что хорошо кончается.

Erde bist du, wirst zu Erde.

- მიწა ხარ და მიწადვე მიიქცევით.
- Земля еси и в землю отыдеши.

Er liegt auf seinem Geld wie der Hund auf dem Heu.

- ავი ძალლი არც თვითონ ჰამს, არც სხვას აჰმევს.
- Собака на сене ни сама не кушает, ни другим не дает.

Er hat läuten gehört, weiss aber nicht, wo die Glocken hängen.

- გაუგონიათ ალლა მოკვდაო, მაგრამ ის კი აღარ იციაბ, თავი საით აქვსო.
- Слышал звон, да не знает, откуда он.

Er weiss, wo Barthel den Most holt.

((wo Lukas das Bier holt)

((wo David das Bier kauft)

— იცის ამ საქმის ავანზავანი.

— Он знает, где раки зимуют.

— Знает сорока, где зиму зимовать.

Er sieht den Wald vor lauter Bäumen nicht.

— რომში პაპი ვერა ვნახე და თბილისში აბანოო.

— Из-за деревьев не видит леса.

— В Риме был, а папы не видал.

— В Куисткамере был, а слона не приметил.

— Из-за леса дерева не видит.

Erst besinn's, dann beginn's.

— ჯერ ფონს იკითხავენ, მერე წყალში შევლენო.

— ჯიში იკითხე, ცხენი იყიდო.

— Сначала думай, а под конец делай.

Erst wägen, dann wagen.

— ასჯერ გაზომე და ერთხელ გაჭერიო.

— წლის საფიქრებელი და წამის გასაკეთებელიო.

— Семь раз отмерь, один раз отрежь.

Erst wäg's, dann wag's erst denk's, dann sag's.

— ასჯერ გაზომე და ერთხელ გაჭერიო.

— Сначала думай, а под конец делай.

— Семь раз отмерь, один раз отрежь.

Es brennt früh, was zu einer Nessel werden soll.

— სახარე მოზვერს სასკორეში შეეტყობაო.

— ბავში აკვანში იცნობაო.

— Какому быть в старости, молоды лета объявляют.

— Крапива молода, а уже кусается.

Es findet wohl auch ein Blinder ein Hufeisen.

— დედაბერმა ხელკავი გადააგდო და კურღელი მოკლაო.

— Чем черт не шутит.

Es flog ein Gänschen über den Rhein und kam als Gikgak wieder heim.

— ღორის თავს ხალიჩაზე დებდნენ, გორდებოდა და ისევ ლაფში ვარდებოდაო.

— Поехал за море теленком, воротился бычком.

Es gibt keinen Vorteil ohne Mühe.

— გამრჯელ ხარსა ალო არ მოაკლდებაო.

— Доход не бывает без хлопот.

— Не терши, не мявши, не будет калач.

— Сметану любить, корову кормить.

Es heckt keine Taube einen Adler.

— ბუზი ფასკუნჯის ადგილს ვერ დაიჭერს.

— Сова не родит сокола.

Es irrt der Mensch, solange er strebt.

— შეუცდომელი კაცი არ გაჩენილა.

— Конь о четырех ногах, да и тот спотыкается.

— И на молодца оплох живет.

— Не все в строку.

— Ошибка в фальш не ставится.

Es ist alles eitel.

— ამო ამოებათა და ყოველივე ამო.

— Суета сует и все суета.

Es ist gut, aus anderer Leute Säckel spielen.

— სხვისი პურით და მარილით ბატონს გაუმარჯოსო.

— Из чужого кармана легко платить.

Es ist keine Eule, sie schwört, sie habe die schönsten Jungen.

— ყვავსაც თავისი ბახალა მოსწონსო.

— Хотя дитя криво, да матерн мило.

— Фетинья стара, да Федоту мила.

Es ist keiner so stark, er findet einen Stärkeren.

— მჭობნის მჭობნი არ დაილევან.

— Рубят и топоры до поры.

Es ist kein Meister so gut, er findet einen über sich.

— მჭობნის მჭობნი არ დაილევან.

— მომრევის მომრევი არ დაილევან.

— უკეთესზე უკეთესი არ დაილევან.

— Дока на доку нашел.

— Рубят и топоры до поры.

Es ist leicht, mit anderer Leute Pfoten die Kastanien aus dem Feuer zu holen.

— სხვისი ხელით ხარის გლეჯა ადვილიაო.

— Легко чужими руками жар загребать.

Es ist nicht alle Tage Sonntag.

— ერთი დრო არვის შერჩების, კარგი თქვა, გინდა ავია.

— Не все коту масленица, придет и великий пост.

Es ist nicht alles Gold, was glänzt.

— რაც ბრწყინავს, ყველაფერი ოქრო როდია.

— აგურის ნატეხი ლალს შეუდარეს — აქაო და წითელიაო.

— Не все то золото, что блестит.

— Не всякая блеска золото.

Es ist nicht so leicht getan, wie gesagt.

— სიტყვა ადვილია, საქმე კი ძნელი.

— Скоро слово сказывается, да не скоро дело делается.

Es ist nichts ohne Mühe.

— ვარდი უეკლოდ არავის მოუკრევია.

— Мед есть, в улей лезть.

— Хорош цветок, да остер шипок.

Es ist schwer stehlen, wo der Wirt ein Dieb ist.

— ნაბოზარ დედამთილს რძალი არ გაუბოზდებო.

— Плоха вору нажива, где сам хозяин вор.

Es hilft kein Bad am Raben.

- არ გათეთრდების ყორანი, რაც უნდა ხეხო ქვიშითა.
- Черного кота не вымоешь до бела.

Es kann keiner höher schnauben, als ihm die Nase gewachsen ist.

- რაც უნდა ჰქნას თვალმა, წარბს ზევით ვერ წავაო.
- Выше лба уши не растут.

Es kommt alles an den Tag, was unterm Schnee verborgen lag.

- შუბი ხალთაში არ დაიმალებაო.
- Сорок недель хоть кого на чистую воду выведут.

Es schlägt nicht' immer, wenn's donnert.

- როგორც ჰქუხს, ისე არა წვიმს.
- Не так страшен черт, как его малюют.

Es weiss niemand, wo der Schuh drückt, denn der ihn anhat.

- თავისი გაქირვებისა ყველამ თვითონ უკეთ იცის.
- Всякий Еремей про себя разумеј.
- Что у кого болит, тот о том и говорит.

Es wird nichts so heiss gegessen, wie gekocht.

- არც ისე წვიმს, როგორც ჰქუხს.
- Не так страшен черт, как его малюют.

Etwas ist besser denn nichts.

- სადაც არ იყოს, ცოტა კმარიყოს.
- სულ არარაობას ცალუღელა ხარი სჯობიაო.
- Малый барыш лучше большого накладу.

Etwas zu einem Ohr herein und zum andern heraus lassen.

- ერთ უურსა ჰქვია ისმინეო, მეორეს კი ისხლიტეო.
- В одно ухо впускай, в другое выпускай.

Eulen hecken keine Falken.

- უჯიშოსგან ჯიშიანი არ ნახულა, არ იქნება.
- ძაღლის ბატკანი არავის უნახავსო.
- Орел орла родит, а сова сову.

* * *

Fauler Arbeiter ist jeder Hammer zu schwer.

- ზარმაც კაცს თავისი ხელ-ფეხი ნათხოვარი ჰგონიაო.
- Кто ленив с сохой, тому все год плохой.
- У плохого мастера такова и пила.

Faulheit lohnt mit Armut.

- სიზარმაცე სიღარიბის გასაღებიაო.
- Лениость наводит на бедность.
- У ленивой пряжи и про себя нет рубахи.

Faul kriegt wenig ins Maul.

- ვინც არ გაირჯებაო, პურსაც ვერ მიწვდებაო.
- ვინც დაიზარაო, არ გაიზარაო.
- Не потрудиться, так и хлеба не добиться.
- Лежа пищи не добудешь.

Feindes Gaben gelten nicht.

- მტერი მოყვრულად მოსული მტერზე უარესიაო.
- Недруг дарит, зло мыслит.

Feuer fängt vom Funken an.

- ცეცხლის პატარა ნაპერწკალი დიდ ხორას გადასწვავსო.
- От малой искры. да большой пожар.

Feuer und Stroh ist keins des andern froh.

- თივასთან ცეცხლი არ მიიტანებაო.
- От искры сыр-бор загорается.

Fleiss bringt Brot, Faulheit Not.

— მუშას საკმელი, არამუშას არაფერი.

— Каков работник, такова ему и плата.

— Станешь лениться, будешь с сумой волочиться.

Fleissige Hand erwirbt, faule Hand verdirbt.

— მუშას საკმელი, არამუშას არაფერი.

— Хочешь есть калачи, так не сиди на печи.

Fliegende Krähe findet allzeit etwas.

— მაწანწალა მელამ აჯობა მწოლარე დათვისაო.

— Охоча сорока до находки.

Frage den Wirt, ob er guten Wein hat.

— ვინ იტყვის, ჩემი დო შეავეაო.

— Спросили бы у гуся, не зябнут ли ноги?

Frag' nicht was andere machen, sieh auf deine eigne Sache.

— არამკითხე მოამბეო — მიტყიზე და მიაგდეო.

— Не мешайся в совет, пока кто не позовет.

Frauen haben lange Kleider und kurzen Mut.

— ქალს თმა გრძელი აქვს და ჭკუა მოკლე.

— У бабы волос долог, да ум короток.

Fremd Brot schmeckt gut.

— სხვისი ლუკმა გემრიელიაო.

— Чужой хлеб всегда вкусен.

Fremdes Brot, herbes Brot.

— სხვის კარებზე ნაზუქის ჭამას, მირჩევნია ჩემს კარებზე ნა-
ცარი ვშუშო.

— Чужой хлеб горек.

— Чужой хлеб в горле петухом поет.

— Чужой хлеб рот дерет.

Freud' und Leid sind nahe Nachbarn.

— ჭირი და ლხინი ორივე ძმები არიანო.

— Ни печали без радости, ни радости без печали.

Freunde in der Not gehen zehn auf ein Lot.

— ბედში კაცსა გვიან იცნობ, უბედობას გამოიცნობ.

— კაცი გაზომე გაჭირვებაშიო.

— Люби меня черненьким, чистеньким меня все полюбят.

— Коня в рати узнаешь, а друга в беде.

Freund in der Not und hinter'm Rücken, sind fürwahr zwei starke Brücken.

— კაცი გაზომე გაჭირვებაშიო.

— Без беды друга не узнаешь.

Freud muss Leid, Leid muss Freude haben.

— ვის გაუგონია ლხინი უტირალი და ჭირი უცინარი.

— Ни печали без радости, ни радости без печали.

— Где горе, там и смех.

Frisch gewagt ist halb gewonnen.

— ცდა ბედის მონახევრეაო.

— Попытка не пытка, а спрос не беда.

Früh auf, gut Lauf.

— ადრე ამდგომსა კურდღელსა ვერ დაეწევა მწევარი.

— Кто встал пораньше, ушел подальше.

Früh krümmt sich, was ein Haken werden soll.

— სახარე მოზვერს სასკორეში შეეტყობაო.

— Какому быть в старости, молоды лета объявляют.

Früh nieder und früh auf, verlängert den Lebenslauf.

— ადრე ადგომა მეტი სიცოცხლე არისო.

— Кто рано встает, тому бог подает.

Früh übt sich, was ein Meister werden soll.

— ძალღი ლეკობისას გამოიზრდებაო.

— Не учись, и лаптя не сплетешь.

— Чему учился, тому и пригодился.

Früh zu Bett, früh wieder auf, macht gesund und reich im Kauf.

— ადრე ადგომა მეტი სიცოცხლე არისო.

— Много спать, мало жить.

— Кто рано встает, тому бог подает.

Furcht macht Beine.

— შიში მიჩვენე და გაქცევას გიჩვენებო.

— Бежит, словно под ним земля горит.

— Взявши шлык, да в подворотню шмыг.

* * *

Gebranntes Kind scheut das Feuer.

— ფაფით პირდამწვარი დოსაც სულს უბერავდაო.

— დაშინებულმა ძალღმა ცხრა წელიწადს ხეს უყუფაო.

— Обжегшись на молоке, дует на воду.

— Пуганая ворона хвоста своего боится.

Gerbauchter Pflug blinkt, stehend Wasser stinkt.

— წყალი რომ დაგუბდება, აყროლდებაო.

— Стоячая вода плеснеет.

Gebrühte Katze scheut auch das kalte Wasser.

— ფაფით პირდამწვარი დოსაც სულს უბერავდაო.

— ზაფხულში გველის შეშინებულს, ზამთარში საბნის ეშინოდაო.

— Обжегшись на молоке, дует на воду.

— На ухе обжегшись, так на воду подуешь.

Gedanken sind zollfrei.

- ენას ძვალი არა აქვს, სიტყვას ბაჟი არა აქვსო.
- Всяк волен думать, что хочет.
- Со слов пошлины не берут.
- На язык нет пошлины.

Geduld bringt Huld.

- მოითმინე სულს წმინდავ, მოგესწრება ზიარება.
- მოთმინებითა შენითა, მოიპოვე სული შენით.
- ვინც მოითმენს ვერცხლიაო, ვინც არა და — ცეცხლიაო.
- ნეტავი იმას, ვინც მოითმენს, ვაი იმას, ვინც ვერაო.
- Терпение принесет спасение.
- Без терпения нет спасения.
- Оттерпимся, и мы люди будем.

Geduld bringt Rosen.

- ვინც მოითმინაო, მან მოიღვინაო.
- За терпение дает Бог спасение.
- Терпи, казак, атаманом будешь.

Geduld überwindet alles.

- მოთმინებით ბევრ ჯამეს გააკეობო.
- Терпение и труд все перетрут.
- Сиденьем города берут.
- Жди, так дождешься.

Gegessen Brot ist bald vergessen.

- ავადმყოფი რომ მოჩხება, ეჭიმი შესძულდებაო.
- Брюхо—злодей, старого добра не помнит.

Geld kommt zu Geld.

- ფული ფულთან მივაო.
- ქონი აიღეს და მსუქანს მიაკრესო.
- Деньга на деньгу набегает.
- Деньги идут к богатому.

Gerade wie bei uns im Land hängt man die Wurst auch an die Wand.

- სადაც მინახავს წისქვილი, ყველგან წყალზე მინახავსო.
- И за морем горох не под печью сеют.

Geringe Ursache, grosse Wirkung.

— დიდი ქვეყანა მოუწვავს ენასა მამბეზღრისასა.

— От одного слова — да на век ссора.

Geschenktem Gaul sieht man nicht ins Maul.

— ნაჩუქარ ცხენს კბილი არ გაესინჯება.

— Даровому коню в зубы не смотрят.

Geschenk vom Feind ist nicht gut gemeint.

— მტერი მოყვრულად მოსული მტერზედაც უარესიაო.

— მტერი თუ მოყვრულად მოგექცეს მოერიდე, მოკეთე თუ მტრულად მოგექცეს — შეიყვარე.

— Недруг дарит, зло мыслит.

Geschmäcke sind verschieden.

— კაცია და გუნებაო.

— О вкусах не спорят.

— На вкус, на цвет, товарища нет.

Gestohlen Gut liegt hart im Magen.

— ნათხოვარი მოგიხდება, მაგრამ მალე გაგეხდება.

— Чужим добром богат не будешь.

— Чужое добро не впрок.

Gesundheit ist der grösste Reichtum.

— ავადმყოფობა ბევრია, ჯანმრთელობა კი ერთი.

— Дал бы бог здоровья, а счастье найдет.

Geteiltes Leid ist halbes Leid.

— ქირის თქმა დამწვარ გულს ნახევრად ანელებს.

— ქირთა თქმა ღზინიაო.

— С миром и беда не убыток.

Gewohnheit ist andere Natur.

— ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესიაო.

— Привычка вторая натура.

— Обычай крепче закона.

Gib ihm eine Handbreit, so nimmt er die ganze Elle.

— ეშმაკს რომ ნეკი მისცე — მთელ ტანს წაიღებსო.

— Дай ему волю, а он две возьмет.

— Свинье только рыло просунуть, и вся пролезет.

Gibt Gott Häschen, gibt er auch Gräschen.

— ღმერთი კაცს როგორც გააჩენს, ისე დაარჩენსო.

— Даст Бог роток, даст и кусок.

Gleiche Brüder, gleiche Karren.

— ფერი ფერსა, მადლი ღმერთსა.

— По горшку и крышка.

— Каков хозяин, таков и гость.

Gleiches mit Gleichem vergelten.

— როგორც მოხვალ სვინაო, ისე წახვალ შინაო.

— თვალი თვალის წილ და კბილი კბილის წილ.

— Око за око, зуб за зуб.

— Воздать равным за равное.

— С чем пришел, с тем и ушел.

Gleich sucht gleich, gleich findet sich.

— თხა თხას მისდევს, ცხვარი ცხვარსო.

— ავი დასაკერი ცხენი ავ დამკერს მოძებნისო.

— Подобный подобного любит.

— Свой своего ищет. Масть к масти подбирается.

— Свой своему поневоле брат.

Gleich sucht sich, gleich findet sich.

— მსგავსი მსგავსთა თანა განისვენებს.

— Свой своего ищет. Масть к масти подбирается.

Gleich und gleich gesellt sich gern.

— გული გულს იცნობს და სული სულსაო.

— თხა თხას მისდევს, ცხვარი ცხვარსო.

- ამქარი ამქარს იცნობსო.
- მუნიანი ცხენი მუნიათ ცხენს მოძებნისო.
- Сердце сердце чует.
- Рыбак рыбака видит издалека.
- Свой своего ищет.
- Конь до коня, а молодец до молодца.

Glück ist der Dummen Vormund.

- იღბალი აქვს ლიბლიპასა, ყველა მისკენ მიტლინკავსა.
- Дуракам счастье.

Glück läuft dem einen ins Haus, dem andern heraus.

- ზოგისა ბამბაც ჩხრიალებს, ზოგის კაკალიც არაო.
- ზოგი ცხოვრობდა ბედითა, ზოგი ვერ მომჭირნებითა.
- Счастье ходит, на клад набредет, а несчастный пойдет, и гриба не найдет.
- Кому пироги да пышки, а нам желваки да шишки.

Glücklich ist, wer vergisst, was doch nicht zu ändern ist.

- არ ვინანი გარდასულსა.
- Что было, то сплыло.

Glück macht Freunde, Unglück prüft sie.

- კაცი გაზომე გაჭირვებაშიო.
- Без беды друга не узнаешь.

Glück und Unglück wandern auf einem Steg.

- ვის გაუგონია ლხინი უტირალი და ჭირი უცინარი.
- Счастье с несчастьем на одних санях ездят.
- При несчастьи и счастье.

Glück und Weiber haben die Narren lieb.

- იღბალი აქვს ლიბლიპასა, ყველა მისკენ მიტლინკავსა.
- Дураку везде счастье.

Goldener Kragen, leerer Magen.

- გარედან მტერს უბრმავეებს თვალებს, შიგნიდან მოყვარეს.

- ზევით ზიზილ-პიპილო და ქვევით ტანი შიშველიო.
- Пуст карман, да сишь, кафтан.

Goldener Zaum macht's Pferd nicht besser.

- ოქროს ქალამანი რომ გეცვას, მაინც ქალამანიაო.
- Свинья в золотом ошейнике — свинья.

Goldene Tressen, nichts zu essen.

- გარედან მტერს უბრმავეებს თვალებს, შიგნიდან მოყვარესა.
- Сверху мил, а внутри гнил.
- На брюхе шелк, а в брюхе щелк.

Grosser Herren Bitten sind Befehle.

- ბატონის სურვილი ყმისათვის ბრძანებააო.
- Барская просьба — строгий приказ.

Grosser Herren Streit geht über Land und Leute.

- აქლემები წაიკიდნენ, კოზაკი შუაში გაქყლიტესო.
- Бары дерутся, а у холопов чубы летят.

Grosser Prahler, kleiner Tuer.

- ტრაბახი ლაჩარი კაცის საქმეაო.
- Хвастливо слово гнило.

Grosser Prahler, schlechter Zahler.

- ტრაბახი ლაჩარი კაცის საქმეაო.
- Хвастливо слово гнило.

Grosse Worte, kleine Werke.

- ენატარტარა — ხელებპატარა.
- Много слов, а мало дел.
- Много на уме, да мало на гуме.

Grosse Worte und nichts dahinter.

- სიტყვა უსაქმოდ მკვდარია.
- Воздух словами не наполнишь.

Gul Ding will Weile haben.

— მოსავალს მოცდა უნდაო.

— თქმულა: სიწყნარე გშობილი სჯობს სიჩქარესა ქებულსა.

— Хотя не скоро, только бы споро.

— Что хорошо, то не скоро.

Guter Anfang ist die halbe Arbeit.

— მოწადინება ნახევარი საქმეაო.

— Доброе начало полдела откачало.

— Полпесенки спела — полдела.

Guter Rat kommt über Nacht.

— დილა საღამოზე ბრძენიაო.

— Утро вечера мудренее.

Guter Ruf ist Goldes wert.

— სახელი სჯობს ქონებასა და უფლება მონობასა.

— საქმელი ერთი დღისაო, სახელი ასი წლისაო.

— Добрая слава лучше золота.

— Добрая слава в углу сидит, худая слава по дорожке бежит.

Gutes Wort findet guten Ort.

— ტკბილი სიტყვით მთას ირემი მოიწველაო.

— Ласковое слово и ласковый вид и свирепого зверя к рукам приманят.

Gute Tage können wir nicht vertragen.

— კაცს ნიადაგ ქორწილიც მობეზრდებაო.

— Всех сладостей не переешь, нарядов не переносишь, всех врунов не переврешь.

* * *

Habich ist ein schöner Vogel, Hättich nur ein Nestling.

— ნუ მპირდები ცაში წეროს, ხელში მომე ბელურაო.

— Не сули журавля в небе, а дай синицу в руки.

Halte deine Zunge im Zaum (und tu deine Arbeit).

Hüte deine Zunge wohl.

- შავ ლუდსა, წითელ ღვინოსა, განა სუყველას სმა უნდა.
პირში მოსულსა სიტყვასა განა სუყველას თქმა უნდა.
- Ешь пироги с грибами, держи язык за зубами.

Handel und Wandel kennt keine Freundschaft.

- ძმამ ძმას ანგარიში უყო და ისევ ძმებად დარჩნენო.
- Дружба дружбой, а денежкам счет.
- Брат братом, а денежки не родня.
- Дружба дружбой, а табачок врозь.

Hast du Geld, bist du ein Held.

- ფული ხმალამოღებული ხელმწიფეაო.
- За свой грош везде хорош.

Häuslicher Zwist gehört nicht auf die Strasse.

- ცოლ-ქმრის ამბავი მარტო ლოგინმა უნდა იცოდესო.
- Не выноси ссору из избы.

Heute Kaufmann, morgen Bettelmann.

- ასე, ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასეო.
- Часом с квасом, а порою с водою.

Heute mir, morgen dir.

- ასე, ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასეო.
- Сегодня мне, завтра тебе.

Heute oben, morgen unten.

- ასე, ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასეო.
- Сегодня полковник, завтра покойник.

Heute reich, morgen eine Leich'.

- ასე, ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასეო.
- Сегодня живой, завтра святой.

Heute rot, morgen tof.

— ასე, ჩემო მანასეო, ხან ისე და ხან ასეო.

— Сегодня венчался, завтра скончался.

Heute stark, morgen im Sarg.

— არც შენ შეგვჩება ერთი დროება, გისწრებს სიბერე, გადაყრება.

— Сегодня в порфире, а завтра в могиле.

Heute zechen, morgen nichts zu brechen.

— ხან სულ არაო, ხან სულ ვარხალალო.

— То густо, то пусто.

— Когда есть, так густо, а нет — так пусто.

Hinter dem Berge wohnen auch Leute.

— იერუსალიმშიც ყვეს ძაღლიო.

— И за рекой люди живут.

— И в Иерусалиме собака есть.

Hinter dem Gitter schmeckt auch Honig bitter.

— ჩიტი ოქროს გალიაშიც რომ ჩასვა, მაინც ტყვეაო.

— Пташке ветка дороже золотой клетки.

— Не надобна соловью золотая клетка, ему лучше зеленая ветка.

Hinter dem Ofen ist gut kriegen.

— მკვრეტელთ ომი არ ეძნელებისო.

— Много храбрых, на плитах лежа.

Hochmut kommt vor dem Fall.

— ჭიანჭველას რომ ფრთები გამოუვა, ღმერთიც მაშინ გაუწყრებაო (აფრინდება და კალია შექამსო).

— С высока полета вскружится голова.

— Вздулся пузырь, да и лопнул.

Honig auf der Zunge, Galle im Herzen.

Honig im Munde, Galle im Herzen.

- თეთრი კბილი და წაყი გულიო.
- Речи, как мед, а дела, как полынь.
- На языке мед, а в сердце лед.

Hörensagen ist halb gelogen.

- თუ თვალით არ დაინახო, ყურიით გაგონილს ნუ დასდევო.
- Людским речам вполовину верь.

Hunde, die viel bellen, beißen nicht.

- ძაღლი, რომელიც არა ჰკბენს, შორიდან იყეფებაო.
- Не все собаки кусают, которые лаяют.
- Кто много грозит, тот мало вредит.

Hunger ist der beste Koch.

- არა გშია ზაქარია, თორემ მკადიც ზაქარია.
- Голодному Федоту и репа в охоту.
- Голодный и вороне рад.

Hunger macht rohe Bohnen süß.

- მშიერი პურსა აქებდა, უმსა და უმარროსა.
- შიმშილმა ხმელი არ იცის და სიცივემ ძველიო.
- დრო მოვა და გატკბილდების, ხილად ჭამდნენ პანტის ჩირსა.
- აზნაური ჭადს არა ჭამს, რომ მოშივა — ჭირსაც მომჭამს.
- Съешь и ржаного, как нет никакого.
- Голодному Федоту и репа в охоту.
- Не голодна коровка, коли макухи не ест.

Hübsch Kind fragt nicht, hübsch Kind kriegt nicht.

- ბავშვი თუ არ იტირებს, ძუძუს არ მოაწოვებენო.
- ხბომ თუ არ დაიბლაგლა, ისე ძუძუსთან არ მიუშვებენო.
- Дитя не заплачет, мать не знает.

Hühner, die viel gackern, legen wenig Eier.

- მოკაკანე ქათამი კვერცხს ვერ დადებსო.
- Кто словом скор, тот в деле не спор,

Hüte dich vor den Katzen, die vorne lecken und hinten kratzen.

— მტერი მოყვრულად მოსული მტერზეც უარესიაო.

— პირში მაქებელი ეშმაკის მოციქულიაო.

— Спереди лижет, а сзади царапает.

— Слова бархатные, а дела ежовые.

* * *

Im Dunkeln ist gut munkeln.

— ქურდს რა უნდა და ბნელი ღამეო.

— Темная ночь вору родная мать.

— Ночь темней — вору прибыльней.

Im Handel Betrug ist des Krämers Acker und Pflug.

— ვაჭარი ას ტყუილს იტყვის, ერთს მართალსაო.

— Не обманешь, не продашь.

Im Trüben ist gut fischen.

— ამღვრეულ წყალში თევზი ადვილად დაიჭირება.

— В мутной воде хорошо рыбу ловить.

In der Not frisst der Teufel Fliegen.

— გაჭირვება მიჩვენე, გაქცევას გიჩვენებო.

— По нужде поп ест и боб.

In Hoffnung schweben, macht süß das Leben.

— იმედიანი შიმშილიც კარგია.

— Хотя без одежды, но не без надежды.

In Rom tu, wie Rom tut.

— სადაც მიხვიდე, იქაური ქუდი დაიხურეო.

— В чужом доме не указывают.

Irren ist menschlich.

- უცოდველი კაცი ქვეყნად არ არისო.
- И на молодца оплох живет.
- Грех сладок, а человек падок.
- Грех да беда на кого не живет?

Ist der Baum gefällt, sammelt jeder Holz.

- ხე რომ წაიქცევა, ცულიანი და უცულო ყველა ზედ მიაღ-
გებაო.
- В готовую постель всяк лечь захочет.
- Свались только к ног, а за тычками дело не станет.

Ist der Wein im Manne, ist der Verstand in der Kanne.

- ღვინო გართმევს გონებასაც და ქონებასაც.
- Хмель шумит, ум молчит.
- Кто пьет много вина, тот скоро сойдет с ума.

Ist die Katze aus dem Hause, so tanzen die Mäuse.

- ვინც კატას არ გაიჩენს, ის თავებს გაიჩენსო.
- ბედაურნი დაიხოცნენ, ვირებს დარჩათ მოედანი.
- Кошки дома нет, мышам воля.
- Поп в гости, черти на погосте.
- Без кота мышам масленица.

Ist die Not am grössten, ist Gott am nächsten.

- გაჭირვებამ დედოფალთან დამაწვინაო.
- В беде не унывай, на бога уповай.

* * *

Jedem Vogel gefällt sein Nest.

- ჩიტმაც თავისი ბუდე იცისო.
- Глупа та птица, которой гнездо свое не мило.

Jeder Arbeiter ist seines Lohnes wert.

- მუშას საკმელი, არა მუშას — არათერი.
- Каков работник, такова ему и плата.

Jeder hat seinen Splitter.

- ყველა თავისებურად გიჟდებაო.
- У всякой Пашки свои замашки.
- У всякого барона своя фантазия. ,

Jeder ist seines Glückes Schmied.

- ყველა თავის ბედის მკერავიაო.
- Всяк своего счастья кузнец.
- Своя воля, своя доля.

Jeder lege vor seiner Tür.

- ყველა თავის ცეცხლს უბერავს.
- Всяк пряди свою пряжу.

Jeder Hans findet seine Grete.

- აღხანას ჩაღხანა არ დაეღევაო.
- По горшку и по крышке.

Jeder ist sich selbst der Nächste.

- ჯერ თავო და თავო, მერე ცოლო და შვილოო.
- Вся семья своя, да всяк любит себя.

Jeder Krämer lobt seinen Kram.

- ყველა თავის ცეცხლს უბერავს.
- Всяк свое хвалит.

Jeder liebt das Seine.

- ყვედაც თავისი ბახალა მოსწონს.
- Своя рогожа чужой рожи дороже.
- Свое дитя и горбато, да мило.

Jeder lobt das Seine.

- მელას თავისი კუდი მოსწონსო.
- ყველა თავის ნაბადს აქებდაო.
- Своя рогожа чужой рожи дороже.
- Всякая лиса свой хвост хвалит.

Jeder schaue in seinen Rinnstein.

— ყველამ თავის მამიდას მოუაროსო.

— Мети перед своим крыльцом.

— Что кому дела, что кума с кумой сидела.

Jeder zeugt seinesgleichen, Eulen hecken Eulen.

— ყვავის კვერცხისაგან ყვავი დაიჩეკებაო.

— Орел орла плодит, а сова сову родит.

Jedes Dach hat sein Ungemach.

— ოჯახი უგონჯოდ არ არისო.

— Нет семьи без уroda.

Jedes Ding hat seine Zeit.

— ასი წლის დედაბერმა იანვარში მარწყვი მოიხდომავო.

— Всякому фрукту свое время.

Jedes Ding währt seine Zeit.

— ჯერ ძილო, მერე სიზმარო.

— Все в свое время.

— Все идет своим чередом.

Jedes Häselein findet sein Gräselein.

— აღხანას ჩაღხანა არ დაეღვევავო.

— По горшку и покрывка.

Jedes Land hat seinen Tand.

— როგორც ალაგო, ისეთი ალაბიო.

— Что город, то норov, что деревня, то обычай.

Je lieber Kind, je schärfer die Rute.

— შვილი გაზარდე მტრულადა, გამოგადგება ძმურადა.

— Наказуй детей в юности, успокоются на старости.

— Кого люблю, того и быю.

Je mehr du schläfst, je minder lebst du.

— ადრე ადგომა მეტი სიცოცხლე არისო.

— Много спать, мало жить.

Je mehr man hat, je mehr man will.

— გული კრულია კაცისა, ხარბი და გაუძღომელი.

— Много-много, а еще бы столько.

Jenseits des Baches wohnen auch Menschen.

— იერუსალიმშიც ყვეს ძალლიო.

— И за рекой люди живут.

Jung gewohnt, alt getan.

— ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესიაო.

— Привычка вторая натура.

— Обычай крепче закона.

* * *

Katze aus dem Haus, rührt sich die Maus.

— ვინც კატას არ გაიჩენს, ის თავვეებს გაიჩენსო.

— Без кота мышам масленица.

— Кошки дома нет, мышам воля.

— Когда нет кота в дому, играют мыши на столу.

Kauf' in der Zeit, so hast du in der Not.

— დროზე მთესველი დროზე მოიმკისო.

— Вовремя посеешь, вовремя пожнешь.

Keine Antwort ist auch eine Antwort.

— დუმილი თანხმობის ნიშანია.

— Молчание — знак согласия.

Keine Freud' ohne Leid.

— ვის გაუგონია ლხინი უტირალი და ჭირი უცინარი.

— Нет худа без добра.

— При несчастьи и счастье.....

Keinem ist sein Liebchen angestaltet.

- ვისაც ვინ უყვარს, მისი ლამაზი ის არისო.
- Кто кому миленок, и не умный беленок.
- Любовь зла, полюбишь и козла.

Keiner ist zu alt zum Lernen.

- სწავლა კაცს სიბერემდე არ მოჭარბდებაო.
- Век живи, век учись.

Keine Rosen ohne Dornen.

- ვარდი უეკლოდ არავის მოუკრეფია.
- Нет розы без шипов.

Kein Mensch gleicht dem andern.

- ერთი ხიდან ბარიც გამოვა და ნიჩაბიცა.
- Дерево дереву рознь.

Kein Rauch ohne Feuer.

- უცეცხლოდ კვამლი არ არისო.
- Нет дыма без огня.

Kein Topf so schief, er findet einen Deckel.

- ალხანას ჩალხანა არ დაეღვევაო.
- По горшку и крышка.

Kein Unglück so gross, es hat ein Glück im Schoss.

- ვის გაუგონია ლხინი უტირალი და ქირი უცინარი.
- Где горе, там и смех.

Kinder und Narren sprechen die Wahrheit.

- ბავშვის პირით სიმართლე ღაღადებსო.
- გიჟი ზოგჯერ მართალსაც იტყვისო.
- Глупый да малый правду говорят.
- Пьяные и дети правду говорят.

Kleine Geschenke erhalten die Freundschaft.

- მსაკითხი თუ ხშირია, მეგობრობის კავშირია.

— Дар дара ждет.

— Кого любишь, тому сам даришь, а не любишь и от него не примешь...

Kleine Leute haben oft grosse Herzen.

— პატარა კაცმა დიდი გორა გადაიარაო.

— Муравей не велик, а горы копает.

Kleine Löchlein machen das Schiff voll Wasser.

— პატარა თითის ტკვილმა მოკლა კაციო.

— От малой искры сыр-бор загорелся.

Krämer lügen gern.

— ვაჭარი ას ტყუილს იტყვის, ერთ მართალსაო.

— Не обманешь, не продашь.

— Не смолчать, так и не продать.

Kühe fremder Leute haben immer grössere Euter.

— შურიან კაცს მეზობლის ვარდი თვალში ეკლად ეჩხირებაო.

— Завистливый по чужому счастью сохнет.

Kühe machen Mühe.

— ვისაც თევზი უნდაო, ფეხი სველი უნდაო.

— Чтобы рыбу съест, надо в воду лезть.

* * *

Lass die Zunge nicht schneller, als die Gedanken sein.

— ჩემმა ტიკტიკა ენამა მევე გამარტყა ყბაშიო.

— Язык мой, враг мой, прежде ума глаголет.

Leicht gelacht, leicht geweint.

— სიცილს ტირილი მოსდევსო.

— Кто в субботу смеется, в воскресенье плакать будет.

Leicht Geld, leicht Ware.

— იაფფასიან ხორცს წვენი არ გაუკეთდებაო.

— Дешево, да гнило.

Lerne was, so kannst du was.

— სწავლა ცოდნის თესლია, ცოდნა კი ბედნიერებისაო.

— Ученье красота, а неученье сухота.

— Не умел шить золотом, так бей молотком.

Lernst du wohl, wirst du gebratener Hühner voll, lernst du übel, mußt du mit der Sau zum Kübel.

— სწავლა ცოდნის თესლია, ცოდნა კი ბედნიერებისაო.

— Не учись грамоте, в попы не ставят.

— Ученье красота, а неученье сухота.

Liebe ist blind.

— სიყვარული ბრმააო.

— ვისაც ვინ უყვარს, მისი ლამაზი ის არისო.

— Любовь слепа.

— Кто кому миленок, и не умный беленок.

— Любовь слепа, доведет до беды и попа.

Liebe lässt sich nicht erzwingen.

— სიყვარული არ იქნება ძალადა.

— Насилу мил не будешь.

Lieben und Singen lässt sich nicht zwingen.

— სიყვარული არ იქნება ძალადა.

— Крестом любви не свяжешь.

Lieber biegen, als brechen.

— ჩათრევას ჩაყოლა სჯობიაო.

— Лучше гнуться, чем переломиться.

Lieber Neid denn Mitleid.

— დაე, დამძრახონ და ნუ შემობრალევენო.

— Лучше жить в зависти, чем в жалости.

Liebe und Verstand gehen selten Hand in Hand.

— სიყვარული ან სულ აპატიებს, ან სულ არ მიუტევენსო.

— Любовь делает умных безумными, кротких буйными.

List tut mehr denn Stärke.

— ხერხი სჯობია ღონესა, თუ კაცი მოიგონებსა.

— Не силой борятся, а уменьем.

— И сила уму уступает.

Lobe den Flachs nicht, bevor das Leinen gewoben ist.

— წიწილებს შემოდგომაზე დაითვლიანო.

— Цыплят по осени считают.

— Красному утру не верь.

Löffle die Suppe aus, die du dir eingebrockt hast.

— ძაღლი ვინც მოკლა, იმანვე გადაათრიოსო.

— Накрошил, так и выхлебай.

— Кто кашу заварил, тот и расхлебывай.

Lügen haben kurze Beine.

— ტყუილს მოკლე ფეხები აქვსო.

— На лжи далеко не уедешь.

— Ложь не живуча.

— Вранью короткий срок.

— Ложь на тараканьих ножках.

— Ложь стоит до улики.

Lust und Liebe zum Ding, macht alle Arbeit gering.

— თუ გული გულობს, ქადა ორივე ხელით იჭმევანო.

— Где хотенье, там и уменье.

* * *

Mai kühl und Juni nass, füllen beides Scheun' und Fass.

— მაისის წვიმა ოქროა, ივნისისა ვერცხლიო, ივლისისა —
ცეცხლიო.

- Как в мае дождь, так будет и рожь.
- Май холодный — не будешь голодный.
- Март сухой да мокрый май, будет каша и каравай.

Man braucht nicht Eulen nach Athen zu tragen.

- ვინდ რეგვენისთვის გისწავლება, ვინდ მკვდრისთვის გიწამლებიაო.
- Дурака учить — решетом воду носить.
- Не учи рыбу плавать.

Mancher zielt ins Blaue und trifft ins Schwarze.

- დედაბერმა ხელკავი გადააგდო და კურღლეი მოკლაო.
- Чем черт не шутит.

Manches Schweigen ist eine beredte Antwort.

- ღუმელი თანხმობის ნიშანიაო.
- Молчание — знак согласия.

Man hält seine eigenen Gänse für Schwäne.

- ყვავსაც თავისი ბახალა მოსწონსო.
- Хотя дитя криво, да матери мило.
- Свое дитя и горбато, да мило.

Man kann nicht alle Köpfe unter einen Hut bringen.

- ორი ყოჩის თავი ერთ ქვაბში არ მოიხარშებაო.
- В одну петельку всех пуговиц не устегнешь.

Man kann nicht alle Schuhe über einen Leisten spannen.

- ყველა ხარი ერთი სახრით არ გაირეკებაო.
- Не следует валить все в одну кучу.

Man kann nicht alles über einen Kamm scheren.

- ყველა ხარი ერთი სახრით არ გაირეკებაო.
- Нельзя стричь все под одну гребенку.

Man läßt den Esel nicht zu Hof, denn daß er Säcke trage.

— ვირი ქორწილში დაპატიუებს და წყალი კი მაინც იმას აზიდვინესო.

— Вола зовут не пиво пить, хотят на нем лишь воду возить.

Man lernt nie aus.

— კაცს სწავლა სიბერემდე არ მოქარბდებაო.

— Век живи, век учись.

Man lernt, solange man lebt.

— სწავლა კაცს სიბერემდე არ მოქარბდებაო.

— Век живи, век учись.

Man muss aus der Not eine Tugend machen.

— თუ არ გყავდეს მოახლეო, თავი მოიმოახლეო.

— Когда нет раба, и сам по дрова.

Man muss den Bissen nicht grösser machen, als das Maul ist.

— რაცა გეყოფა, დაჭერდი, მეტი ნუ გინდა მშოველსა.

— ვეშაპი ისეთს არას ჩაყლაპავს, რომ მონელება არ შეეძლოს.

— სვაფი კისერზე მოიზომავს და ძვალს ისე გადაყლაპავს.

— Выбирай епангу по плечу.

— Не по наживе еда, не по карману затеи — видимая беда.

— Всего света нехватишь.

Man muss den Bock nicht zum Gärtner machen.

— მგელი და მწყემსად? სად არის წესად!

— Худо овцам, где волк в пастухах.

Man muss die Katze nicht im Sack kaufen.

— თევზი წყალში არ დაფასდებაო.

- Кота в мешке не купиш.
- За глаза только яйца торгуют.
- Товар следует показывать лицом.

Man muss Pfelfen schneiden, solange man im Rohr sitzt.

- როცა თონე გაგრილდება, პურს ველარ გამოაცხობსო.
- Пролетела пуля, не вернется, прошла пора, другой не дождешься.

Man muss sich also strecken; dass man sich kann decken.

- ფეხი იქამდე გაკიბე, სადამდეც საბანი გაწვდებაო.
- По одежке протягивай ножки.
- Желай по силам, тянись по достатку.

Man muss vom Pferde nicht auf den Esel kommen.

- ცხენიდან გადმომხტარი ვირზე არ უნდა ჯდებოდესო.
- Не променяй сапоги на лапти.
- Из попов да в дьяконы.

Mann ohne Weib, Haut ohne Leib, Weib ohne Mann,
Leib ohne Haut daran.

- კაცი არ ვარგა უცოლო, არც ეგრე ცოლმორეული.
- Мужик без бабы, что дом без крыши.

Mann und Weib sind ein Leib.

- ქმარმა რომ სიზმარი ნახოს, ცოლმა უნდა გაიგოსო.
- Муж и жена — одна душа.

Man soll das Eisen schmieden, solange es heiss ist.

- რკინა სანამ ცხელია, მანამ გაქედეო.
- სანამ თონე ცხელია, ლავაში ჩააქარიო.
- სანამ კეცი ხურს, ცომი დააქარიო.
- Куй железо, пока горячо.
- Из воска надо лепить, когда он мягок.

Man soll das Essen beenden, wenn es am besten schmeckt.

- ჭამა ძლომამდე და სმა თრომამდეო.
- Ешь вполсыта, не пей, до полпьяна.

Man soll das Fell nicht verkaufen, ehe der Bär gestochen ist.

— ნუ დაჰპირდები ქალბატონს იმ დათვის ტყავს, რომელიც არ მოგიკლავსო.

— Не убив медведя, шкуры не продавай.

Man soll das Glück beim Schopfe fassen.

— ბედმა თქვა: ვინც მომიხმარს, წელიწადში ერთხელ ყველას კარზე შემოვჯდებიო.

— Ключет, так не зевай.

— Кто зевает, тот воду хлебает.

Man soll den Tag nicht vor dem Abend loben.

— ფონი გასავალს დალოცეო.

— როცა მარტი წინ გიდევს, ზამთარს ნურც აქებ და ნურც აძაგებო.

— წიწილებს შემოდგომაზე დაითვლიანო.

— Не видав вечера, и хвалиться нечего.

— Хвали жизнь при смерти, а день вечером.

— Цыплят по осени считают.

— Красному утру не верь.

Man soll nicht alles mit seiner Elle messen.

— მაძლარს მშიერიც მაძლარი ეგონაო.

— ქურდს სხვაც ქურდი ეგონა და უნამუსოს სხვაც უნამუსოო.

— Сытый голодного не понимает.

— Не все мерь на свой аршин.

— Никто не ведает, как бедный обедает.

— На свой аршин не меряй.

Man soll nicht vom Pferde auf den Esel kommen.

— ბედაურიდან ჩამოვხტი, ვირზე შევჯექიო.

— Из кобыл, да в клячи.

— Переобулся из сапога в лапоть.

— Из попов, да в дьяконы.

— Из саней, да в дровни.

Mensch, ärgere dich nicht!

— ბევრს ნუ იჯავრებ, მალე დაბერდებიო.

— Не сердись, печенку испортишь.

Mit den Wölfen muss man heulen.

— მგელმა მაცხოვრებელმა უნდა ღმუილი იცოდესო.

— С волками жить, по-волчьи вить.

Mit der Münze, womit du zahlst, zahlt man dir auch.

— რასაც გაასესხებ, იმასვე ჩაისესხებო.

— რაც თხამ უყო თრიმლის ხესა, ის თრიმლის ხემ თხის ტყავსაო.

— Тебе тою же монетою заплатят.

Mit grossen Herren ist nicht gut Kirschen essen.

— შენი ბატონი რომ ხილად გაგეგოს, ზედ ნუ გაივლიო.

— С боярами не ешь вишен: костями закидают.

— Не ешь с большими вишен.

Mit grossen Herren rechten, ist mit zehn Mann fechten.

— დიდ კაცთან პატარა კაცსა როდის გასვლია მართალი.

— С богатым не тягайся, с сильным не борись.

— Лучше дома лишиться, чем с богатым браниться.

Mit Narren und Hoffen hat's mancher getroffen.

— მოთჳინებით ბევრ რამეს გააკეთებო.

— Жди, так дождешься.

— Сиденьем города берут.

Mit Saufaus ist's bald aus.

— ღვინოს დაუმეგობრდები, ნამუსს დაემშვიდობები.

— Кто вино любит, тот сам себя губит.

— Вино вину творит.

Mit welchem Mass ihr messet, wird man euch widermessen.

- რაც რომ ავი საქმე ვქენი, ყველა თავზე დამიბრუნდა.
- რასაც სხვისთვის მოინდომებ, შენ თავს გადაგხდებო.
- Какову чашу другу нальешь, такову и сам выпьешь.
- Чего себе не желаешь, того и другу не твори.

Mit Worten richtet man mehr aus als mit Händen.

- ენით მრავალმა აჯობა ხელით მრავალსაო.
- Ласковое слово пуше дубинны.

Mit Zank und Streit kommt man nicht weit.

- ჩხუბს თავლაფიანობა მოსდევსო.
- Ссора до добра не доведет.
- Много браниться, добра не добиться.

Mohren werden nimmer weiss.

- არ გათეთრდება ყორანი, რაც უნდა ხეხო ქვიშითა.
- Черного кобеля не вымоешь до бела.

Morgen, morgen, nur nicht heute, sprechen alle faulen Leute.

- დღემეხვალე კაცსაო, თოვლი მოადგა კარსაო.
- День к вечеру, а работа к завтраму.

Morgenrot schafft Brot.

- დილას შედგმული ბალბაო სადილად გამოგვადგაო.
- Заря деньгу родит (дает).

Mühe und Fleiss bricht alles Eis.

- იცოდე, გარჯას არა აქვს, ვით ზღვასა, ახლო კიდენი.
- Терпенье и труд все перетрут.

Müssiggang ist der Tugend Untergang.

- სიზარმაცე ბოროტების დედააო.
- Праздность — мать пороков.

Müssiggang ist aller Laster Anfang.

- სიზარმაცე ბოროტების დედააო.
- Праздность — мать пороков.

Müssiggang ist des Teufels Ruhebank.

— სიზარმაცე ბოროტების დედააო.

— На бездельи дурь в голову лезет.

* * *

Nach Bitterem schmeckt das Süsse noch einmal so gut.

— ჯერ მწარე ჭამე, კვლავ ტკბილი, თუ ეძებ გემოვნებასა.

— Не видав горького, не видать и сладкого.

Nachdem ein Ding geschehen ist, sind alle Gräben voll Weisheit.

— ურემი რომ გადაბრუნდება, გზა მერე გამოჩნდებაო.

— Мужик крепок задним умом.

Nach der Fastnacht immer die Fasten.

— ერთი დრო არავის შერჩენიაო.

— Не все коту масленица.

Nach der Tat sind alle klug.

— ურემი რომ გადაბრუნდება, გზა მერე გამოჩნდებაო.

— Пора ушла, так ум пришел.

Nach getaner Arbeit ist gut ruhn.

— საქმე არ ჰქონდეს ხუროსა, დაჯდეს და არახუნოსა.

— После трудов сладок покойи.

— Коровка с поля, а пастуху воля.

Nach jedermanns Genügen kann sich kein Teufel fügen.

— ყველას გულს ვერ მოიგებო.

— На всех не угодишь, у всякого свой вкус.

— На всех и бог не угодит.

Nach meinem Tod mag die Welt in Flammen aufgehen.

— ჩემს შემდეგ ქვაც ქვაზე აღარ დარჩენილაო.

- После меня хоть потоп.
- После меня хоть волк траву ешь.

Nach Regenwetter kömmt schön Wetter.

- იანვრის შემდეგ მაისი დადგებაო.
- Не все ненастье — и ведро.
- Не все ненастье, проглянет и красно солнышко.

Nach uns die Sintflut.

- ჩემს შემდეგ ქვაც ქვაზე აღარ დარჩენილაო.
- После меня хоть трава не расти.

Narren haben gut Glück.

- იღბალი აქვს ლიბლიასა, ყველა მისკენ მიტლინკავსა.
- Дурак и в бочке сидя, волка за хвост поймал.
- Дуракам счастье.

Narrenhände beschmieren Tisch und Wände.

- ბრიყვისთვის კანონი არ არსებობსო.
- Дураку закон не писан.

Naschen macht leere Taschen.

- შუცელს თუ აჭყე, ხეზე გაგიყვანსო.
- Пирогн до того доведут, что и хлеба не дадут.

Nasses Holz brennt auch.

- ნედლი შეშა რომ ხმელზე დააწყო და ცეცხლი მისცე, ნედლიც დაიწვის.
- И сырые дрова загораются.

Neidhard ärgert sich, dass die Sonne ins Wasser scheint.

- შურიან კაცს მეზობლის ვარდი თვალში ეკლად ეჩხირებაო.
- Завистливый по чужому счастью сохнет.
- Не столько смущает свой убыток, сколько чужой прибыток.

Neue Besen kehren gut.

— ახალი ცოცხი კარგად გვის, ძველი მოატანს ქვიშასა.

— Новая метла хорошо метет.

Nicht jeder, der einen Bart trägt, ist ein Philosoph.

— თხამ მღვდლობა მოინდომა, აქაოდა და გრძელი წვერი მაქვსო.

— Мудрость в голове, а не в бороде.

Nichts ist ewig.

— ცას კიტრად არავინ გამობმია, რომ შენ გამოეზაო.

— Все стоит до поры, до времени.

— Время пройдет, и царь помрет.

— Кусают и комары до поры.

Nichts ist nichts und kann nichts werden.

— არარაისგან წარმოდგების არარაიცა.

— Из не́та ничего не выкроешь.

Nichts ist so schlecht, es ist zu etwas gut.

— ზოგი კირი მარგებელიაო.

— Нет худа без добра.

— При несчастьи и счастье.

Not bricht Eisen.

— გაჭირვება აღმართში აგაბტუნებსო.

— Нужда стену ломит.

— Нужда железо ломает.

— Нужда камень долбит.

Not ist die Mutter der Erfindungen.

— როცა კაცს უჭირს, ნემსის ყუნწში გაეტევა, როცა ულხინს -- სახლის კარიც ვიწროდ ეჩვენებაო.

— Нужда научит кузнеца сапоги та́чать.

Not kennt kein Gebot.

— გაჭირვებამ დედოფალთან დამაწვინაო.

— Нужда крепче закона.

Not lehrt beten.

-- გაჭირვება მიჩვენე, გაქცევას გიჩვენებო.

— Гром не грянет, мужик не перекрестится.

Not lehrt den Bären tanzen.

— გაჭირვება მიჩვენე, გაქცევას გიჩვენებო.

— Голь на выдумки хитра.

— Нужда научит кузнеца сапоги тачать.

Not lehrt Künste.

— გაჭირვება მიჩვენე, გაქცევას გიჩვენებო.

— Голь на выдумки хитра.

— По нужде поп ест и боб.

Not macht erfinderisch.

— გაჭირვებულნი კაცნი ზღვაში გავაო.

— Голь на выдумки хитра.

Nur der ist froh, der geben kann.

— რასაცა გასცემ — შენია, რას არა — დაკარგულია.

— Дающая рука не оскудеет.

— Добро творить, себя веселить.

Nutze den Augenblick.

— ბედმა თქვა: ვინც მომიხმარს, წელიწადში ერთხელ ყველას
კარზე შემოვჭდებიო.

— Когда дрова горят, тогда и кашу варят.

— Клюет, так не зевай.

Ohne sich vorher zu plagen, kommt man nicht zu
Glückes Tagen.

- ჯერ მწარე ჭამე, კვლავ ტკბილი, თუ ექვბ გემოვნებასა.
- Не отведав горького, не едать сладкого.

Ost und West, daheim am best.

- სადაც ჩიტი გაიზრდება, მისი ბაღდადიც იქ არისო.
- Всякому мила своя сторона.
- На Дону хорошо, а дома лучше.

Pfaffenmagen kann alles vertragen.

- ხუტესო და ხუთმუცელო, ხუთი დოქის გამომცლელი.
- Попу что сноп, что сапог — все одно.

Pfaffen und Hühner werden nimmer satt.

- ხუტესო და ხუთმუცელო, ხუთი დოქის გამომცლელი.
- Попово брюхо из семи овчин сшито.

Pferd und Esel lassen sich nicht vor einen Pflug spannen.

- ვირი ჩარბოდა ცხენთანა, მეც ბედაური შენთანა.
- ვინ ერეკლე, ვინ თოროზაანთ თეკლე.
- Конь корове не товарищ.
- Сапог лаптю не брат.
- Горшок чугуны не товарищ.

Rast'ich, so rost' ich.

- აგორებულ ქვას ხავსი არ უკიდებაო.
- უძრავად მდებარე ქვას ხავსი მოეკიდებაო.
- На одном месте и камень мхом обрастает.

Rede ist des Gemütes Bote.

— ენა გულის მოციქულიაო.

— Что у кого болит, тот о том и говорит.

Recht ist allzeit Recht.

— სიმართლის ნერგი იხარებს, დარგო თუნდ სიბსა ქვაზედა.

— Правда на огне не горит, на воде не тонет.

Reiche lässt man gehen, Arme müssen an den Galgen.

— მდიდრის ურემი მისას გადივლის, ღარიბისა სწორე გზასაც ვერაო.

— Простор богатому, как щуке в воде.

Reichen gibt man, Armen nimmt man.

— ქონი აიღეს და მსუქანს მიაკრესო.

— Деньги идут к богатому.

— Где много денег, больше будет.

Reich und arm gehen selten Arm im Arm.

— მდიდრის კატას ტიროდნენ და ღარიბისას კაცსაც არაო.

— Богатый бедному не брат.

Reisen wechselt das Gestirn, aber weder Kopf noch Hirn.

— ყვავმა თქვა: შავ ზღვაზე რომ გადაფრინდები, იქ ფოვ-
ლივით თეთრ კვერცხს დავდებო, მაგრამ როცა გადაფრინ-
და, იქაც შავი კვერცხი დადო.

— Ворона за море летала, да вороной и вернулась.

Richtige Rechnung macht gute Freundschaft.

— მამ მისას ანგარიში უყო და ისევე ძმები იყვნენო.

— Чаше счет, и крепче дружба.

— Дружба дружбой, а денежкам счет.

Rom ist nicht an einem Tag erbaut.

— ერთ დღეს ქვეყანა არ აშენებულაო.

— Рим не в один день построен.

— Не в один день Москва строилась.

:Sage mir, mit wem du umgehst, und ich sage dir, wer du bist.

- თუ კაცს ცნობა გინდა, ჯერ იმისი მეგობრები იკითხო.
- Скажи, с кем ты знаком, и я скажу, кто ты таков.
- С кем хлеб-соль водишь, на того и походишь.

Sanftmut macht alles gut.

- გველსა ღვრელით ამოიყვანს ენა ტკბილად მოუბარ ი.
- Кроткое слово гнев побеждает.
- Медом больше мух наловишь, чем уксусом.
- Ласково слово пуще дубинны.

Schenken heisst ängeln.

- ჩუქებას ჩუქება უნდაო.
- Дар дара ждет.
- Долг платежом красен.

Schenken und Wiederschenken erhält die Freundschaft.

- მოსაკითხი თუ ხშირია, მეგობრობის კავშირია.
- Не дорог подарок, дорога любовь.
- Подарки любят отдарки.

Schimpf will Schaden haben.

- გინება სატრონისააო.
- Кто ругается, у того конь спотыкается.

Schlafendem Wolf läuft kein Schaf ins Maul.

- ვინც არ გაირჯებაო, პურსაც ვერ მიწვდებაო.
- Лежа пиши не добудешь.

Schlechter Arbeiter wird nie gutes Gerät finden.

- ზარმაც კაცს თავისი ხელ-ფეხი ნათხოვარი ჰგონიაო.
- У плохого мастера такова и пила.

Schlechte Ware will aufgeschwatzt sein.

- ღაჭარი ას ტყუილს იტყვის და ერთ მართალსაო.
- Не обманешь, не продашь.
- Не солгать, так и не продать.

Schmierer und Salben hilft allenthalben.

- პუი-მარილი ქვაზე დადე, გამოივლი — წინ დაგხედება.
- კარგი კაცის პურ-მარილი ზღვაზე ხიდად გაიდება.
- Брось хлеб назад, очутится впереди.

Schulden drücken wie Zentnerlast, gönnen uns weder Ruh noch Rast.

- ვალის პატრონს ვალაღა აყრიაო.
- Долги — тягостное бремя, отнимают сон и время.

Schuster, bleib' bei deinem Leisten.

- რაც არ ექნეს მამაშენსა, ნურც შენ დახვე მარმაშებსა.
- Знай, сверчок, свой шесток.
- Знай, кошка, свое лукошко.
- Знай, Чеботарь, свое кривое голенище.

Schweigen ist eine Kunst, viel Klaffen bringt Ungunst.

- თავში კაკუნი ვინ გიყო და — ჩემმა ენამაო.
- Не стыдно молчать, когда нечего сказать.
- Язык мой — враг мой.

Schweine kümmern sich nicht um köstliche Salben.

- ვირმა რა იცის, ხურმა რა ხილიაო.
- Свинья не знает в апельсинах вкусу.

Seinem Schicksal kann niemand entgehen.

- განგებასა ვერვინ შეცვლის.
- სადაც არის ბედი შენი, იქ მიგიყვანს ფეხი შენი.
- От судьбы не уйдешь.
- От своего рока никто не уйдет.
- Чему быть, того не миновать.

:Selbst Engel haben fünf Mängel.

— ყოველ კაცს თითო რამ წუნი აქვსო.

— И на солнце есть пятна.

Selbst getan ist gut getan.

— დათვმა თქვა: რასაც ჩემი თათი ვერ მოვაველე, გემო ვერ ჩაღატანეო.

— Трудовая денежка всегда тверда.

Selig sind die Reichen, alles muss ihnen weichen.

— მდიდრის ურემი მთას გადაივლის, ღარიბისა სწორ გზასაც ვერაო.

— Простор богатому, как щуке в воде.

So geht es in der Welt: der eine hat den Beutel, der andere hat das Geld.

— მადა ვის აქვს და ფლავი ვის უდგასო.

— Кому пироги да пышки, а кому желваки да шишки.

So mancher Mensch, so manche Weise.

კაცია და გუნებაო.

— У Сидора обычай, у Карпа другой.

So viel Köpfe, so viel Sinne.

— კაცია და გუნებაო.

— У всякой пташки свои замашки.

Stank für Dank.

— ავადმყოფი რომ მორჩება ექიმი შესძულდებაო.

— Брюхо—злодей: старого добра не помнит.

Stehler und Hehler sind zwei Diebe.

— ქურდი ისე არ ტყუის, როგორც ნაქურდალის შემნახავიო.

— Утайщик тот же вор.

— Не тот вор, кто крадет, а тот, кто концы прячет.

Stellt man das Licht zu hoch, so löscht es der Wind,

Stellt man es zu niedrig, so löscht es das Kind.

— ავაფურთხე, უღვაშს მოხვდა, დავაფურთხე, წვეკრსაო.

— Кверху плевать, свою бороду оплевать.

Steter Tropfen höhlt den Stein.

— გზა სიარულმა დალოა, სიბი ქვა — წყლისა დენამა.

— წვეთ-წვეთი წყალი ქვასაც გახვრეტსო.

— Капля по капле и камень долбит.

Stecke deinen Löffel nicht in anderer Leute Töpfe.

— შენი სვი და შენი ქამე, ჩემსას ჯვარი დამიწერე.

— На чужой каравай рта не разевай.

— Не тычь носа в чужое дело.

Strafe und Sünde bleibt nicht aus.

— დასასჯელსა — სასჯელი, სახარკოსა — ხარკიო.

— Кто плут, для того сделан кнут.

— Сколько вор не ворует, а тюрьмы не минует.

Strauchelt doch auch ein Pferd und hat doch vier Beine.

— ერთი ალილუია მღვდელსაც შესცდებაო.

— Конь о четырех ногах, да и тот спотыкается.

Strecke dich nach der Decke.

— ფეხი იქამდე გასქიბე, სადამდეც საბანი გაგწვდებაო.

— По одежде протягивай ножки.

Stumme Hunde beißen gern.

— ნიშნარაგი ძაღლი მყეფარზე უარესიაო.

— Молчан-собака исподтишка хватает.

— Не бойся собаки бряхливой, бойся молчаливой.

Süss getrunken, sauer bezahlt.

— თუ მაკმევე ტკბილთა, ჩამამტვრევე კბილთა.

— Люби смородинку, люби и оскоминку.

Tanz vor dem Tode ist nicht in der Mode.

- ორმოცი წლის კაცია რომ ჩონგურის სწავლას დაიწყებს, ის მხოლოდ სამარეში მოესწრება დაკვრასო.
- Не тогда плясать, когда гроб тесать.
- Плясать с молоду учись, под старость не научишься.

Traurigkeit macht Herzleid.

- ჟანგა რკინასა სჭამს, დარდი გულსაო.
- Ржа железо ест, а печаль сердце.

Trau, schau, wem.

- სიფრთხილეს თავი არა სტკივაო.
- Не всякому дверь, запирай крепче дверь.
- Друзей выбирай с разбором.
- Одним глазом спи, а другим береги.

Trägheit geht langsam voran, Armut holt sie bald ein.

- სიზარმაცე სიღარიბის გასაღებიაო.
- Лениость наводит на бедность.

Trägheit ist der Schlüssel zur Armut.

- სიზარმაცე სიღარიბის გასაღებიაო.
- Полениться и хлеба лишиться.
- У ленивой пряжи и про себя нет рубахи.

Trocken Brot mit Freuden ist besser, als Gebratenes mit Kummer.

- სჯობს უჭმელობით სიკვდილი, საყვედურითა ჭამასა.
- Лучше воду пить в радости, нежели мед в кручине.
- Чем корить, лучше не кормить.

Trunkenbold hat Schimpf zum Sold.

- ღვინოს დაუმეგობრდები — ნამუსს დაემშვიდობები.
- Вино вину творит.

Trunkner Mund verrät des Herzens Grund.

— რაც ფხიზელს ფიქრში აქვს, ის მთვრალს ენაზეო.

— Что у трезвого на уме, то у пьяного на языке.

Tu nichts Böses, so widerfährt dir nichts Böses.

— ნუ იქმ ავსა და ავიხაც ნუ ვეშინია.

— Что у другого не любишь, того и сам не делай.

* * *

Übel gewonnen, übel zerronnen.

— არმად ნაშოვნი არმად წავაო.

— Как нажито, так и прожито.

— Неправдою нажитое впрок не пойдет.

Über den Geschmack lässt sich nicht streiten.

— კაცია და გუნებაო.

— О вкусах не спорят.

Undank ist der Welt Lohn.

— კაცმა კაცს ვენახი აჩუქა და იმან ყურძენიც აღარ აკამაო.

— ავადმყოფი რომ მორჩება, ექიმი შესჭულდებაო.

— Брюхо — злодей: старого добра не помнит.

Ungebetener Gast findet keinen Stuhl.

— დაუპატიჟებელ სტუმარს აბუჩი ჰქვიაო.

— Незваные гости гложут и кости.

Ungebetener Gast ist eine Last.

— დაუპატიჟებელი სტუმარი ძალზე უარესიაო.

— უღრიოდ მოსული სტუმარი იმას მიიწამევს, რაც თვითონ მოიტანაო.

— Незванный гость хуже татарина.

Unglück im Spiel, Glück in der Liebe.

— ვისაც თამაშში ბედი არ სწყალობს, სიყვარულში აქვს ბედიო.

— Несчастлив в игре, так счастлив в любви.

Unkraut vergeht nicht.

— ავ გვარისგან იმედი ნუ გაქვს კეთილის ყოფისა.

— Худое споро, не сживешь скоро.

Unrecht Gut gedeiht nicht.

— არმად ნაშოვნნი არმად წავაო.

— Неправдой нажитое впрок не пойдет.

Unrecht Gut kommt selten auf den dritten Erben.

— რაც არ გერგება, არ შეგერგებაო.

— Неправая нажива детям не разжива.

Unrecht Gut tut nicht gut.

— რაც არ გერგებაო, არ შეგერგებაო.

— Не суженый кусок изо рту валится.

— Чужой кусок в рот нейдет.

Unter den Blinden ist der Einäugige König.

— ერთ ქვეყანაში სხვა რომ ვერავინ ნახეს, ყადაღ ვირი და-
აყენეს.

— ბრმათა შორის ცალთვალიო არს პირველი სარდალიო.

— ერთ ქვეყანაში ქალი არ იყო და ვირს ვარდისასარს უძახ-
დნენო.

— უძალლო ქვეყანაში კატას აყუფებდნენო.

— Меж слепых и кривой зрячий.

— В слепом царстве кривой царь.

— На безрыбье и рак рыба.

— На безлюдьи и Фома дворянин.

— В лесу и медведь архимандрит.

Unter vielen schlimmen Dingen ist das schlimmste eine scharfe Zunge.

— ენა ტკბილი, ენა მწარე, ენა ქვეყნის ამომგდები.

— Змею обойдешь, а от клеветы не уйдешь.

* * *

Verboten Frucht ist süß.

— აკრძალული ხილი უფრო ტკბილიაო.

— На запретный товар падох весь базар.

Verboten Wasser ist süßser als offen Wein.

— აკრძალული ხილი უფრო ტკბილიაო.

— На запретный товар падох весь базар.

Verkaufe die Eule nicht, bevor du sie gefangen hast.

— ნუ დაპირდები ქალბატონს იმ დათვის ტყავს, რომელიც არ მოგიკლავსო.

— Не убив медведя, шкуры не продавай.

Verleumdung gleicht der Kohle: brennt sie nicht, so schwärzt sie doch.

— ცილისწამება ნახშირია — თუ არ დაგწვავს, გაგსვრის მაინცო.

— Клевета, как уголь: не обожжет, так замазает.

Verschiebe nicht auf morgen, was du heute kannst besorgen.

— დღემეხვალე კაცსაო თოვლი მოადგა კარსაო.

— Застала зима в летнем платье, а мы чаяли, зимы не будет.

Versprechen und Halten ist zweierlei.

— მარწყვი მპირდება გასუქებასა, გული არ ამბობს ასრულე-ჯასა.

— ოზონს კვერს ბევრი ჰპირდება, მაგრამ გამომცხობი არაინ არისო.

— От слова до дела — сто перегонов.

— Много обещают, ничего не дают.

Verstand lässt sich nicht eintrichten.

-- ჰკუთ უხმარ არს ბრიყვთათვის, ჰკუთ ცოდნით მოიხმარების.

— Ума ложкою не выпьешь.

Viele Bäche machen einen Strom.

— ცვარი ცვარს ეცა და ზღვად გადაიქცაო.

— Из крошек кучка, из капель море.

Viele Hirten, übel gehütet.

— ორ ნიძას შუა ბავშვი დაიხრჩოო.

— ბევრი გამზრდელის ხელში ყმაწვილი დაიჩაგრებაო.

— ცხრა ძიძის ხელში ბავშვი შიმშილით მოკვდაო.

— Плохо, у одной овечки да семь пастухов.

— У семи нянек дитя без глазу.

Viele Köche verderben den Brei.

— ბევრი განზრდელის ხელშია ყმაწვილი დაიჩაგრებაო.

— Десять поворов только щи пересаливают.

Viel Essen, viel Krankheit.

— ბევრის მკამელმა ცოტაც ველარ ჰამაო.

— დიდმა ჰამამ კაცი მოკლა, პატარამ მოარჩინაო.

— Где пиры да чай, там и немочи.

— Сладко естся, мало спится.

Viele Streiche fällen die Eiche.

— ბევრი ცემითა რკინაც დაიღვედებაო.

— პწყენა-პწყენაში პატარძალი დაორსულდაო.

— Капля по капле и камень долбит.

Viele Worte, wenig Werke.

— ენატარტარა — ხელებპატარა.

— Много слов, а мало дел.

Viele zum Rat, wenig zur Tat.

— ერთი არის მთოხნელიო, ოცდახუთი მცოხნელიო.

— Немного работников, да много помощников.

— Одни с сошкой, да семеро с ложкой.

Viel Geschrei und wenig Woll.

— კოდალავ, შენ სულ ეგრე აკაკუნებ, მაგრამ შენი გაკეთე
ბული ხარატულები ვერა ვნახეო.

— Много шуму, мало толку.

— Звону много, да толку мало.

— Много грому по пустому.

Viel Stroh wenig Korn.

— როცა სიტყვა ხშირდებაო, მაშინ საქმე მცირდებაო.

— Есть что слушать, да нечего кушать.

— Много грому по пустому.

Viel und gut ist selten beisammen.

— ბევრი რად უნდა დედასა, ერთი სჯობს სახელოვანი.

— Доброго помалу.

— Хорошего понемножку.

Viel Predigen macht Kopfweh.

— ბევრი ლაპარაკი ბევრი თავის ტკივილიაო.

— Много говорить, голова заболит.

Vier Augen sehen mehr als zwei.

— ორი კაცი რომ გეტყვის მთვრალი ხარო, უნდა დაიჯეროო.

— Ум хорошо, а два лучше.

— Коли двое говорят, что пьян, так поди ложись спать.

Vögel, die zu früh singen, fängt am Abend die Katze.

— დედის წინ გამქცევ კვიცქაო, მგელი გამოჰკრავს კბილსაო.

— Рано пташечка запела, как бы кошечка не съела.

'Volkes Stimme, Gottes Stimme.

— ხმა ერისა, ხმა ღვთისაო.

— Глас народа, глас божий.

Volle Ähre neigt das Haupt.

Leere Ähren stehen aufrecht.

— ფუყე თავთავი თავს მაღლა იწევს, სავსე კი მუდამ თავდახ-
რილია.

— Порожный колос выше стоит.

Vom Pferde auf den Esel kommen.

— ვაყიდა მამულიო, იყიდა ხრამულიო.

— Не променяй сапоги на лапти.

— Было сельцо, да сменил на кольцо.

Vom Verräter frisst kein Rabe.

— მოღალატე რომ კალთაზე მოგედოს, ის კალთა მოიჭერიო.

— Доносчику первый кнут.

— От лихого человека, хоть полу отрежь да уйдн.

Von aussen fix und innen nix.

— ზევით ზიზილ-პიპილო და ქვევით ტანი ტიტველიო.

— Пуст карман, да синь кафтан.

Von Eilen kam nie gutes.

— ძალმა სიჩქარით ბრმა ლეკვები დაყარაო.

— Скоро пойдешь, ногу зашибешь.

Von einem Streiche fällt keine Eiche.

— ზე ერთი შემოკვრით არ წაიქცევაო.

— ერთი ფანდით ფალავანი არ დაეცემა.

— От одного удара дуб не валится.

— За один раз дерево не срубишь.

Von Eulen kommen nicht Sperber.

— არა მჯერა, რომ კრიჭინამ კვერცხი დადოს არწივისა.

— Сова не родит сокола.

Von Dornen kann man keine Trauben lesen.

— ანწლი არ მოგვცემს ყურძენსა.

— Не растут на вербе груши.

Von fern lügt man gern.

— სამშობლო რომ შორს ფქონდეს, თავის ქებას დიდი არა უნდა რაო.

— Добро заморскому гостю хвастать (врать).

Von Worten zu Werken ist ein weiter Weg.

— სიტყვა სხვაა, საქმე სხვაა, შუა უზის დიდი ზღვარი.

— От слова до дела — сто перегонов.

Vor dem Tode hilft Weinen nicht.

— შიში ვერ იხსნის სიკვდილსა, ცუდია დაღრეჯილობა.

— Бойся, не бойся, а смерть у порога.

— Бояться смерти, на свете не жить.

Vorrede spart Nachrede.

— ხვნაში პირობა ჯობს, მკაში პირობასო.

— Уговор лучше денег.

Vorsicht schadet nicht.

-- სიფრთხილეს თავი არ ასტკივაო.

— Не спросив броду, не ходи в воду.

— Одним глазом спи, а другим береги.

— 'Береженного бог бережет.

* * *

Wahrheit findet keine Herberge.

— სიმართლის მთქმელს ცხენი შეკაზმული უნდა ჰყავდესო.

— Правда по миру ходит.

Wahrheit gebiert Hass und Neid.

-- მართლის მთქმელს ბევრი მოძულე ჰყავსო.

— Правду говорить — дружбу терять.

Wahrheit geht über alles.

- სიმართლე მკვდარს გააცოცლებსო.
- Правда светлее солнца.
- Правда дороже золота.
- Варвара мне тетка, а правда мне сестра.

Wahrheit will an den Tag.

- სიმართლე კაცს არ დაეკარგებაო.
- Правда — что шило, в мешке не утоншь.

Wälzender Stein wird nicht moosig.

- აგორებულ ქვას ხავსი არ ეკიდებაო.
- На летящем камне мох не растет.
- На одном месте и камень мхом обрастает.

Was das Auge nicht sieht, bekümmert das Herz nicht.

- რაც არ უნდა მინდისაო, ყურში მძიმედ მიდისაო.
- Чего глаза не видят, того сердце не бредит.

Was deines Amtes nicht ist, da lass deinen Vorwitz.

- არა შეჯდა მწყერი ხესა, არა იყო გვარი მისი.
- Всяк сверчок знай свой шесток.
- Не в свои сани не садись.

Was deines Amtes nicht ist, davon lass die Finger.

- რასაც ვერ შეწვდები, ნუ შეეწოდებიო.
- Не в свои сани не садись.
- В чужой монастырь своим уставом не ходи.

Was dem Herzen gefällt, das suchen die Augen.

- ვისკენაც გული მიწევს, თვალიც მისკენ იხედებაო.
- თუ კაცსა არა სწალია, რიყეზე ქვას ვერ დაინახავსო.
- Где сердце лежит, туда и око бежит.
- Где мило, там глаза.
- Куда ворона полетит, туда и глядит.

Was der Mensch sät, das wird er ernten.

- მოხუცი იმას მოიმკის, რაც სიყრმით დაუთესიაო.

- რასაც დასთესავ, იმასვე მოიმკი.
- ბოლოსა მომკა წესია, რაც წინათ დაგითვისია.
- Что посеешь, то и пожнешь.

Was des einen Eule, ist des anderen Nachtigall.

- ზოგს მღვდელი მოსწონს, ზოგს მღვდლის ცოლიო.
- Кому поп, а кому попадья.

Was dich nicht brennt, das blase nicht.

- არა მკითხე მოამბეო — მიტყიპე და მიაგდეო.
- Не мешайся в совет, пока кто не позовет.

Was dich nicht brennt, das lösche nicht.

- სხვისი მაზიარებელი მოკვდა უზიარებელი.
- Нечего тебе чужих детей качать.
- Не суйся к капусте, пока не припустят.
- Не мешайся в чужие дела, чтоб твоя жизнь покойна была.

Was die Augen sehen, glaubt das Herz.

- რაც არ უნდა მინდისაო, ყურში მძიმედ მიდისაო.
- Чего глаза не видят, того сердце не бредит.

Was dreie wissen, erfahren bald dreißig.

Was kommt in den dritten Mund, wird aller Welt kund.

- საიდუმლო ორშიო, თუ მესამე მიემატა — საიდუმლო ერშიო.
- ორმა თუ იცის, ღორმაც იცისო.
- Свинья скажет борову, а боров всему городу.
- Говорить по совету, а выйдет по всему свету.

Was du auch tust, bedenke das Ende.

- სანამ შეხვიდოდე, გამოსვლაზე იფიქრეო.
- ბალჩაშია გადვიხედე, ვირი ძოვდა ბოლოკსაო, რატომ იმას
| არ ფიქრობდი, რა მოგივა ბოლოსაო.
- ჯერ ნუ შეტოპავ, ვიდრემდის საფონო ადგილს არ ნახავ.
- Начиная дело, с конце помышляй.
- Сначала думай, а под конец делай.

Was du heute kannst besorgen, das verschiebe nicht auf morgen.

- გადადებული საქმე ეშმაკისააო.
- Сегодняшней работы на завтра не покидай.

Was du nicht willst, dass man dir tu', das füg' auch keinem andern zu.

- რასაც სხვისთვის მონდომებ, შენ თავს გადახდებო.
- ნუ იქმ ავსა და ავისაც ნუ გეშინია.
- სხვას ნუ მიაგებ საქმნელსა, შენგან არ მოსაწონარსა.
- Чего себе не желаешь, того и другому не твори.
- Что в другого не любишь, того и сам не делай.
- Какову чашу другу нальешь, такову и сам выпьешь.
- За недобрым пойдешь, на беду набредешь.
- Коли хочешь себе добра, то никому не делай зла.

Was einen schmerzt, davon spricht man.

- თხა თავსა სტიროდა და ყასაბი ქონსაო.
- ალიას დარდი ფლავიაო.
- დოჭამიას დო აგონდებოდა, ყველიჭამიას — ყველიო.
- Что у кого болит, тот о том и говорит.
- Любимая моя песенка, поеть хочется.

Was ein Esel von mir spricht, das achte ich nicht.

- ვირისგან წიხლი არ უნდა გეწყინოსო.
- ძალლი ყეფს, ქარავანი მიდის.
- Собака лает, ветер носит.
- Собака лает, а бары едут.

Was fremd, bezahlt man teuer.

- ვირი სტამბულს შაური ღირდა, ჩამოყვანა მანეთიო.
- ბაღდადს ვირი კიტრად ღირდა, აქლემი საგზლად უნდო-
დაო.
- За морем телушка-полушка, да рубль перевозу.

Was geschehen soll, das geschieht.

- სადაც არის პედი შენი, იქ მიგიყვანს ფეხი შენი.
- Чему быть, того не миновать.
- От судьбы не уйдешь.

Was Hans für wahr hält, ist dem Franz kein Bargeld.
— ერთი გწყველის, ერთი გლოცავს, ერთი თვალში ნაცარს ფაყრის.

— У всякого Павла своя правда.

Was ich nicht weiss, macht mich nicht heiss.

— რისი ცნობაც არ იყო, მისი ფასიც არ იყო.

— Чего не знаю, того не вспоминаю.

Was kommt in den dritten Mund, wird aller Welt bald kund.

— საიდუმლო ორშიო, თუ მესამე მიემატა — საიდუმლო ერთშიო.

— Говорить по совету, а выйдет по всему свету.

Was kümmert es den Mond, dass die Hunde bellen.

— ძალი ყეფს, ქარავანი მიდის.

— Собака лает, ветер носит.

Was langsam kommt, kommt gut.

— აჩქარებითა სოფელი არავის მოუტამია.

— Что скоро, то и не споро.

— Поспешнись, людей насмешнись.

Was man nicht im Kopfe hat, muß man in den Beinen haben.

— გლახა თავმა ფეხები შეაწუხაო.

— თავის სიმსუბუქე ფეხების სიმძიმეაო.

— სულელი თავი ფეხებს მოსვენებას არ აძლევსო.

— За глупой головой и ногам не покой.

— От дурной головы ногам тошно.

Was man von der Minute ausgeschlagen, gibt keine Ewigkeit zurück.

— ერთ დღეს მიტოვებული საქმე ორმოც დღეს გადავიდაო.

— Часом опоздал, годом не наверстаешь.

Was man wünscht, das glaubt man gern.

— მელას რაც აგონდებოდა, ის ესიზმრებოდა.

- Чего желаешь, о том мечтаешь.
- Лиса и во сне кур считает.
- Что на яву дается, то и во сне грезится.

Was schadet versuchen?

- ცდა ბედის მონახვერეაო.
- Попытка не пытка, а спрос не беда.

Was sein soll, schickt sich wohl.

- განგებასა ვერვინ შეცვლის.
- Чему быть, тому не миновать.
- От судьбы не уйдешь.
- От своего рока никто не уйдет.

Was selten kommt, kommt wohl.

- სიძვე, რამდენსაც გვიან-გვიან მოხვალ, უფრო შეგვიყვარდებაო.
- Реже видишь, больше любишь.

Wasser schöpft man nicht in ein Sieb.

- გინდ რეგვენისთვის გისწავლებია, გინდ მკვდრისთვის გისწამლებია.
- Дурака учить, решетом воду носить.

Was sich liebt, das neckt sich.

- ცოლ-ქმრის ლაპარაკი რეგვენს გაყრა ეგონაო.
- Милые бранятся, только тешатся.

Was teuer, das lieb.

- კარგისა ყიდვა ძვირად ჯობს, ზედ გამოლება სართისა.
- Дорого, да мило.

Weiberlist—nichts darüber ist.

- თუ დედაკაცმა გაიწია, ამირანს აითრევსო.
- დედაკაცმა გაიწია და ცხრა უღელმა ხარმა ვერ შეიკავაო.
- Нет в лесу столько поверток, сколько у бабы уверток.

Wein aus der Kanne, Vernunft in die Kanne.

— გამარჯობა არაყო! — მშვიდობით, მაშ კკუაო!

— Выпьешь много вина, поубавится ума.

Wein macht kühn reden.

— მთვრალ კაცს ცა ქუდად არ მიაჩნია და დედამიწა ქალამნადაო.

— Пьяному море по колено.

Wenn das Glück anpocht, soll man ihm aufstun.

— ბედმა თქვა: ვინც მომიხმარს, წელიწადში ერთხელ ყველას კარზე შემოვჯდებიო.

— Ключет, так не зевай.

— Кто зевает, тот воду хлебает.

Wenn das Kind in den Brunnen gefallen ist, deckt man ihn zu.

— მოლა მოკვდა და საფლავში ფლავი ჩაყარესო.

— После обеда горчицу (подают).

Wenn der Bart allein heilig machte, wäre der Geissbock Herrgott.

— თხამ მღვდლობა მოინდომა, აქაოდა გრძელი წვერი მაქვსო.

— Мудрость в голове, а не в бороде.

Wenn der Blinde den Lahmen führt...

— მკვდარი მკვდარს აუკიდა — სამარემდის მიმიტანეო..

— Слепой слепого ведет, а оба зги не видят.

Wenn der Gast am liebsten ist, soll er wandern.

— დილით ოქრო ხარ სტუმარო, საღამოს ვერცხლად იქცევი, თუ ხანი დაგიგვიანდა, სპილენძად გადაიქცევი.

— Пора гостям и честь знать.

Wenn der Schreiber nichts taugt, ist die Feder schuld.

— ბატონი ცხენზე ვერ შეჯდა — მეჯინიბეს უწყრებოდაო.

— Хороша ручка, да не хорошие ручки.

Wenn die Birne reif ist, fällt sie von selbst ab.

— მწიფე ხილი ღორისააო.

— Не трясн яблок, пока зелено, созреет, сам упадет.

Wenn die Herren sich raufen, müssen die Bauern Haare lassen.

— აქლემები წაიკიდნენ, კოზაკი შუაში გაჰყლიტესო.

— Бары дерутся, а у холопов чубы летят.

— Слоны трутся, меж себя комаров давят.

Wenn die Hirten zanken, hat der Wolf gewonnen(es) Spiel.

— ძაღლები წაიჩხუბნენ, მათხოვარს გაუხარდაო.

— Пастух за чубы, а волки за овец.

— Кошки грызутся, а мышкам раздолье.

Wenn die Maus satt ist, schmeckt das Mehl bitter.

— კაცი რომ გამდიდრდება, სახლის კედლები ბრუნდად ეჩვენებაო.

— Мышь сыта, и мука горька.

— Сыт поросенок, кашн не ест.

Wenn einer wüsste, was er nicht weiss.

— კაცმა რომ თავისი გარდასავალი იცოდეს, შინიდან გარეთ არ გავაო.

— Когда бы человек вещь был, то бы не погибал.

— Знать бы знать — не ходить бы в рать.

Wenn Gewalt kommt, ist das Recht tot.

— ძალა მოვიდა და სამართალი კარში გავიდაო.

— Где сила владеет, там закон студеет.

Wenn man Bauern bittet, so schwillt ihm der Kamm.

— ღორის ტილი ფეხზე რომ დაისვა, თავზე აგაღოლდებაო.

— Мужику кланяться — он пуще чванится.

Wenn man den Topf lobt, zerbricht er.

— ნაქებარმა კატამ თავვი ვერ დაიჭირაო.

- Похвала молодцу — пагуბა.
- В хваленой капусте много гнилых кочней.

Wenn man den Wolf nennt, kommt er geredt.

- ძალი ახსენე და ჯობი ხელში დაიჭირეო.
- ძალი ხსენებაზეო.
- Про волка речь, а он навстречь.

Wenn man die Sau sattelt, wird deshalb kein Reitpferd daraus.

- გოგრა არ გახდება შირაზის შუშა, გინდ მალლა თაროზ დადუო.
- Свинья в золотом ошейнике — свинья.

Wenn meine Tanke Räder hätte, wär se'n Omnibus.

- ბალრიჯანს რომ ფრთები ესხას, მერცხალი იქნებოდაო.
- Кабы да кабы, так было б море, не пруды.

Wen's juckt, der kratze sich.

- ვისაც წიწაკა უქამია, პირიც იმას ეწვისო.
- Где зудит, там и чешут.
- У кого свербит, тот и чешись.

Wer alles will gewinnen, dem alles wird zerrinnen.

- მეტისმეტის მაძიებელი, მოკვდა გაუხარებელი.
- Многого желать, добра не видать.

Wer allzeit säuft und schlemmt, behält zuletzt kein ganzes Hemd.

- ღვინო გართმევს გონებასაც და ქონებასაც.
- Всяк пьяница обнищает.
- Пить до дна — не видать добра.

Wer andere schimpft, den schimpfen auch andere.

- ნუ დასცინი სხვასაო, გადაგხდება თავსაო.
- Чего себе не хочешь, того другому не твори.

Wer andern eine Grube gräbt, fällt selbst hinein.

— სხვას ორმოს ნუ უთხრი, თორემ შენ თვითონ ჩავარდე-
ბიო.

— Кто другому яму роет, сам в нее попадет.

— Не рой другому ямы: сам в нее ввалишься.

Wer A sagt, muss auch B sagen.

— ვინც „ახრ“ თქვა, იმან „ბანიც“ უნდა თქვასო.

— Затянул песню, так веди до конца.

Wer aushält, bleibt Sieger.

— ვინც მოითმენს, ის მოიგებსო.

— Терпи казак, атаманом будешь.

Wer da sucht, der findet.

— უძიებდღე და პპოვებდღეო.

— Кто ищет, тот найдет.

Wer das Feuer haben will, muss den Rauch leiden.

— თუ ღებინი გვინდა ღვთისაგან, კირნიცა შევიწყნაროთო.

— Любишь тепло, люби и дым терпеть.

— Люби пар, люби и угар.

Wer den Brei gekocht hat, der esse ihn.

— ძალი ვინც მოკლა, იმანვე გადაათრიოსო.

— Накрошил, так и выхлебай.

— Кто кашу заварил, тот и расхлебывай.

— Сама напекла пирожок, сама и кушай.

Wer den Kern essen will, muss die Nuss knacken.

— ვისაც თევზი უნდაო, ფეხი სველი უნდაო.

— Чтобы рыбу съесть, надо в воду лезть.

Wer den Pfennig nicht ehrt, ist des Talers nicht wert.

— ვინც პატარა რამეს ვერ დააფასებს, ვერც დიდს ფასს
მიხვდებაო.

— Кто не бережет копейки, сам рубля не стоит.

- Рубль крепок копейкой.
- Денежка рубль бережет.

Wer die Wahrheit geigt, dem schlägt man die Fiedel an den Kopf.

- მართლის მოქმელს ბევრი მოძულე ჰყავსო.
- Правду говорить — себе досадить.

Wer die Wahrheit spricht, findet nirgends Herberge.

- სიმართლის მოქმელს ცხენი შეკახებული უნდა ჰყავდესო.
- Правда по миру ходит.

Wer die Wahrheit spricht, schlägt den Freunden ins Gesicht.

- მართლის მოქმელს ბევრი მოძულე ჰყავსო.
- Правду говорить — дружбу терять.

Wer Dreck anfasst, besudelt sich.

- ვინც მზეს ტალახს ესვრის; თვითონვე თავზე დაეცემაო.
- Грязью играть — руки марать.

Wer Eile hat, der gehe langsam.

- შორი გზა მოიარე და შინ მშვიდობით მიდიო.
- Тише едешь, дальше будешь.
- И тихий воз будет на горе.

Wer ein Ding zuviel lobt, dem traue nicht.

- ნაქებარმა კატამ თავვი ვერ დაიჭირაო.
- ნაქები თავი დამპალ კიტრად არა ღირსო.
- Захвастался, да и захрястался.
- Нехваленная девушка лучше хваленной.

Wer einmal lügt, dem glaubt man nicht, und wenn er auch Wahrheit spricht.

- ტყუილის მოქმელს მართალსაც აღარ უჯერებდნენო.
- Солжешь сегодня — не поверят и завтра.
- Раз солгал, а на век лгуном стал.

Wer einmal stiehlt, bleibt immer ein Dieb.

— აქლემის ქურდი და ნემსის ქურდი — ორივე ერთიან.

— Раз украл, а все вором стал.

Wer es allen recht will machen, bleibt ein Narr in allen Sachen.

— ყველას გულს ვერ მოიგებო.

— На всех не угодишь, у всякого свой вкус.

— На всех и Бог не угодит.

Wer es allen recht machen will, muss früh aufstehen.

— ყველას გულს ვერ მოიგებო.

— На весь свет и солнышку не угреть.

Wer Fische fangen will, muß vorher Netze flicken.

— ვისაც თევზი უნდაო, ფეხი სველი უნდაო.

— Чтобы рыбу съесть, надо в воду лезть.

— Любишь кататься, люби и саночки возить.

Wer gut schmiert, gut fährt.

— ცარიელმა თითმა ხახა გამომხლიხა.

— Суха ложка рот дерет.

Wer heute lacht, kann morgen weinen.

— სიცილს ტირილი მოსდევსო.

— Кто в субботу смеется, в воскресенье плакать будет.

Wer kegeln will, muss aufsetzen.

— თუ ლხინი გვინდა ღვთისაგან, ჭირნიცა შევიწყნაროთო.

— Люби смородинку, люби и оскоминку.

Wer keinen Kalk hat, muss mit Lehm mauern.

— თუ სარკე არა გაქვს წყალში ჩაიხედეო.

— За неимением гербовой пишут на простой (бумаже).

Wer keinen Kopf hat, braucht keinen Hut.

— ორი ქაჩალი ერთ სავარცხელზე ჩხუბობდაო.

— Лысому не за чем ссориться из-за гребенки.

Wer langsam geht, kommt auch zum Ziel.

— შორი გზა მოიარე და შინ მშვიდობით მიდიო.

— И тихий воз будет на горе.

Wer langsam kommt, kommt gut.

— აჩქარებითა სოფელი არავის მოუქამია.

— Тише едешь, дальше будешь.

Wer mich lobt in Präsenz und schilt in Absenz, den hol die Pestilenz.

— პირში მაქებელი ეშმაკის მოციქულიაო.

— Спереди лижет, а сзадицарапает.

— Слова бархатные, а дела ежевые.

Wer mit will essen, soll mit uns dreschen.

— ვისაც თევზი უნდაო, ფეხი სველი უნდაო.

— Любишь кататься, люби и саночки возить.

Wer neidet, der leidet.

— ვისაც სხვისი ბედნიერება შურს, ვერც თავისას მოესწრებაო.

— Сосед спать не дает: хорошо живет.

— Завистливый по чужому счастью сохнет.

Wer nicht arbeitet, soll auch nicht essen.

— ვინც არ გაირჯებაო, პურსაც ვერ მიწვდებაო.

— Лежа пиши не добудешь.

— Не потрудиться, так и хлеба не добиться.

Wer nicht geschanden wird, wird nicht erzogen.

— შვილი გაზარდე მტრულადა, გამოგადგება ძმურადა.

— Кого люблю, того и бью.

Wer nicht sät, wird auch nicht ernten.

— რასაც დასთესავ, იმასვე მოიმკი.

— Что посеешь, то и пожнешь.

Wer nichts wagt, gewinnt nichts.

— ცდა ბედის მონახვერეაო.

— Попытка не пытка, а спрос не беда.

Wer reist, der fülle den Brotkorb.

— ერთი დღით რომ საღმე წახვიდე, სამი დღის საგზალი უნდა წაიღოო.

— Едешь на день, бери хлеб на неделю.

Wer Rosen pflücken will, darf der Dornen nicht achten.

— ვარდი უეკლოდ არავის მოუკრეფია.

— Нет розы без шипов.

— Нет пчелки без жальца.

Wer sein Kind lieb hat, züchtigt es.

— შვილი გაზარდე მტრულადა, მოყვარედ გამოგადგება.

— Кого люблю, того и бью.

— Наказуй детей в юности, успокоются на старости.

Wer schlägt meinen Hund, der liebt mich nicht von Herzensgrund.

-- ძაღლის ხათრი თუ არა გაქვს, პატრონს მაინც დაეხათრეო.

— Буде меня любишь, так и собаку мою не бей.

Wer's Glück hat, dem kalbt der Ochse.

— თუ კაცსა ბედი აქვსო — მოზვერი დაუმაკლებაო.

— Кому поживется, у того и петух несется.

Wer's Glück hat, dem legt der Hahn Eier. (dem geben seine Hühner Milch)

— მდიდარი კაცის მამალიც კი კვერცხს დადებსო.

— თუ კაცს ბედი აქვს — მოზვერი დაუმაკლებაო.

— Кому поживется, у того и петух несется.

— Кому пант, у того и бык доит.

Wer sich auf andere verlässt, der ist verlassen genug.

— ნუ ერწმუნები შენს ღვიძლსა ძმასა, ერწმუნე მხოლოდ შენს ელამ თვალსა.

- Не верь речам, верь своим глазам.
- Свой глаз — алмаз.

Wer sich vor dem Busch fürchtet, kommt nicht in den Wald.

- მგლის შიშით ცხვარი ვის გაუწყვეტიაო.
- Волка бояться — в лес не ходить.

Wer sich mischt unter die Kleie, den fressen die Säue.

- ვისაც ზურგს მიუშვებ, ყველა დიდ ქვას დაგაღებსო.
- Сделайся только овцой, а волки будут.
- Подставь только шею, так насядут.

Wer sich nicht nach der Decke streckt, dem bleiben die Füße unbedeckt.

- ფეხი იქამდე გასქიბე, სადამდეც საბანი გაგწვდებო.
- По одежде протягивай ножки.
- Желай по силам, тянись по достатку.

Wer's links anfängt, dem geht's links.

- ვინც ცუდად დაიწყო, ის ცუდად დაამთავრებსო.
- Плохое начало — и дело стало.

Wer täglich im Wein schwimmt, muss endlich darin ersaufen.

- ღვინო გართმევს გონებასაც და ქონებასაც.
- Кто пьет много вина, тот скоро сойдет с ума.

Wer Unnötiges kauft, wird bald Notwendiges verkaufen.

- თუ იყიდი, რაც არ გჭირია, მალე გაყიდი, რაცა გჭირია.
- купишь лишнее, продашь нужное.

Wer unter Wölfen ist, muss heulen.

- მგლებში მაცხოვრებელმა უნდა ღმუილი იცოდესო.
- С волками жить, по волчьи выть.
- Так и быть, с волками выть.

Wer viel verspricht, hält wenig.

- ობოლს კვერს ბევრი ჰპირდება, მაგრამ გამომცხობი კი არაეინ არისო.
- ბევრი ვეცადე შენთვისა, ძლივს მოვახერხე ჩემთვისა.
- მარწყვი მპირდება გასუქებასა, გული არ ამბობს ასრულებასა.
- Много сулит, да мало дает.
- От слов до дела — сто перегонов.
- Много обещают, ничего не дают.

Wer weit reist, verändert wohl das Gestirn, aber nicht das Gehirn.

- ყვავმა თქვა: შავ ზღვაზე რომ გადავფრინდები, იქ თოვლივით თეთრ კვერცხს დავდებო, მაგრამ როცა გადაფრინდა, იქაც შავი კვერცხი დადო.
- Ворона за море летала, да вороной и вернулась.
- Полетели за море гуси, прилетели тоже не лебеди.

Wer will haben, der muß graben.

- თუ ლაშქრის შეკრება გინდა, ბუკი უნდა დაუკრაო.
- Хочешь есть калачи, так не сяди на печи.
- Не ударись в дудку, не налетит и перепел.

Wer Wind sät, wird Sturm ernten.

- ვინც ქარს დათესავს, ის ქარიშხალს მოიმკის.
- Кто сеет ветер, пожнет бурю.

Wer zuerst kommt, mahlt zuerst.

- წისქვილი ჯერით ფქვავსო.
- Чей черед, тот и берет.
- Кто पहले, тот и правее.

Wer zuletzt lacht, lacht am besten.

- ვინც ბოლოს გაიცინებს, იგი იცინებსო.
- Смеется тот, кто последний смеется.
- Последний смех лучше первого.

Wer zu sehr eilt, wird langsam fertig.

— მოჩქარეს მოუგვიანდესო.

— Быстрая лошадь скоро устанет.

Wer zuviel haben will, dem wird zu wenig.

— ბევრის მდომი ცოტასაც დაკარგავსო.

— სიხარბემ რა ნახა და — ყველა დაკარგაო.

— Погнался за ломтем, да без кроха остался.

Wer zuviel fasst, lässt viel fallen.

— ქორო, მრავლისა მდევარო, ბევრჯერ დარჩები შშიერი.

— ბევრის მსურველი კეთილს ვერ ნახავსო.

— ბროლ-ბადახშისა მძებნელმა სათნი დავკარგე, მინანი.

— Многого желать, добра не видеть.

— За большим погонишься — и без малого останешься.

— Многого искать станешь, ничего не достанешь.

Wer zwei Hasen zugleich jagt, fängt keinen.

— ორი კურდღლის მდევარი ვერც ერთს ვერ დაიჭერსო.

— За двумя зайцами погонишься, ни одного не поймаешь.

— Двух зайцев гонять, ни одного не поймать.

Wes Brot ich esse, des Lied ich singe.

ვის პურსაც სჭამდე, იმისვე ხმალი მოიქნეო.

— ვინცა ვისი მახარია, ესა მისი მაყარია.

— ვისი ერდო მალალო, მეც იმისი მაყარია.

— Чей хлеб ем, того и песенку пою.

— Кому служу, тому и угожу.

— Чье кушаю, того и слушаю.

— И собака помнит, кто ее кормит.

Wider den Tod ist kein Kraut gewachsen.

— სიკვდილის მეტს ყველაფერს ეშველებათ.

— От смерти нет зелья.

— От всего вылечишься, кроме смерти.

— Сколько ни жить, а смерти не отбыть.

Wider die Natur kann Keiner.

— შთა და ბარი არავის გაუსწორებიაო.

— Не петь курице петухом.

— Не родится от свиньи бобенок, всегда поросенок.

Wie der Baum, so die Frucht.

— რაც ხეა, ისეთი ნაყოფიაო.

— По матке и детки.

Wie der Herr, so der Knecht.

— როგორიც ბერიო, ისეთი ერიო.

— Каков поп, таков и приход.

— Каков барин, таков и крестьянин.

— Каков хан, такова орда.

Wie der Hirt, so die Herde.

— როგორიც ერიო, ისეთი ბერიო.

— Каков игумен, таковы и братья.

— Каков строитель, такова и обитель.

Wie der Mann ist, so brät man ihm die Wurst.

— როგორი პაპაც იყავიო, ისეთი ტაბლა გიყავიო.

— კარგი პაპა იყავიო, კარგი ქამაც გიყავიო.

— Каков дед, таков и обед.

— По шерсти собаке и кличка.

— По Сеньке — шапка.

Wie der Meister, so das Werk.

— საქონელი პატრონს ემგვანებაო.

— Каков мастер, такова работа.

Wie der Vater, so die Buben.

— რაც მამაა, ის შვილიო.

— Каков отец, таков и молодец.

Wie der Vogel, so das Ei.

— რაც მამაა, ის შვილიო.

— За что батька, за то и детки.

Wie die Alten sungen, so zwitschern die Jungen.

— კვიცი გვარზე ბტისო.

— За что батька, за то и детки.

Wie die Arbeit, so der Lohn.

— ცოტა მოთოხნე, ცოტა მოხოხნე.

— ვინც აიკიდა გოდორი, იმან შეჰამა კოტორი.

— По работе плата.

— Какова работа, такова и плата.

Wie die Aussaat, so die Ernte.

— რასაც დათესავ, იმასვე მოიშვი.

— Что посеешь, то и пожнешь.

Wie die Eltern geartet sind, so sind gemeiniglich die Kind'.

— რაც მამაა, ის შვილიო.

— Каков батюшка, таков и сын.

Wie die Frage, so die Antwort.

— ქვევრს რასაც ჩასძახებ, იმას ამოგძახებსო.

— По адресу и ответ.

Wie die Katze, so das Kätzchen.

— როგორც გყვანდა დედაო, შენ ისეთი ხარ ქედაო.

— За что батька, за то и детки.

Wie die Rede, so der Mann.

— კაცი თავისი ენით პატივს კიდევაც დაიყრის და კიდევაც აიყრისო.

— Язык и хлебом кормит и дело портит.

— Язык поит и кормит и спину порет.

Wie die Saat, so die Frucht.

— რასაც დათესავ, იმასვე მოიშვი.

— Каково семя, таков и плод.

Wie die Tat, so der Lohn.

- საქმეძან შენძან გამოგაჩინოს შენ.
- Какова работа, такова и плата.
- По работе и работника знать.

Wie du dein Bett machst, so magst du drauf schlafen.

- როგორც დაიგებ, ისე მოისვენებო.
- Как постелешь, так и выспишься.
- Какова постель, таков и сон.

Wie du mir, so ich dir.

- როგორც მოხვალ ცარიელი, ისე წახვალ ტარიელი.
- როგორც მოხვალ სვინაო, ისე წახვალ შინაო.
- რასაც ხელზე დამისხამო, წვერზე იმას წაგისვამო.
- С чем пришел, с тем и ушел.
- Корень за корень.
- Что нальешь, то и выпьешь.

Wie gewonnen, so zerronnen.

- ქარის მოტანილს ქარივე წაიღებსო.
- მოგება და ზარალი ამხანაგები არიანო.
- რაც არ გერგება, არ შეგერგებაო.
- არმად ნაშოვნო, არმად წავაო.
- Легко добыто, легко и прожито.
- Не суженный кус изо рта валится.
- Как пришло, так и ушло.
- Чужой кусок в рот нейдет.
- Как нажито, так и прожито.

Wie man in den Wald ruft, so schallt es wieder.

- ჯვევრს რასაც ჩასძახებ, იმას ამოგძახებსო.
- Каково в лес аукнется, таково и откликнется.
- По спросу и ответ.

Wie man sich bettet, so schläft man.

- როგორც დაიგებ, ისე მოისვენებო.
- Как постелешь, так и выспишься.

Wie man's treibt, so geht's.

- რაც მოგივა, ალიათ, ყველა შენი ბრალიათ.
- როგორც ვიგემე, ეგრეთაც ვიგვემეო.
- Как живешь, так и слывешь.
- По делам и награда.

Willst du die Tochter han, sieh vorher die Mutter an.

- დედა ნახე, მამა ნახე, შვილი ისე გამონახე.
- Каковы родители, таковы и дети.
- Выбирай корову по рогам, а девку по родам.

Willst du Fische schwimmen lehren?

- სულელისთვის სწავლება და მკვდრისთვის წამლობა ერთიათ.
- Дурака учить — решетом воду носить.
- Не учи рыбу плавать.

Willst du den Genuss, so nimm auch den Verdross.

- თუ ლხინი გვინდა ღვთისაგან, ჭირნიცა შევიწყნაროთა.
- Люби смородинку, люби и оскоминку.

Wissen ist Macht.

- ცოდნას ფულზედაც დიდი ბაზარი აქვს, ხმაღზედაც უფრო ჭრის და ზარბაზანზედაც უფრო ძლიერიათ.
- Учение — свет, неученье — тьма.

Wo einem der Schuh drückt, davon spricht er gern.

- ვისაც გული არ სტკივათ, იმას ცრემლი არ სცვივათ.
- Что у кого болит, тот о том и говорит.

Wo ein Wille ist, da ist auch ein Weg.

- თუ გული გულობს, ქადა ორივე ხელით იჭმევიათ.
- Где хотенье, там и уменье.

Wohl angefangen ist halb getan.

- მოწადინება ნახევარი საქმეაო.
- Доброе начало полдела откачало.
- Почин дороже рубля.

Wohltun trägt Zinsen.

— რასაცა გასცემ შენია, რაც არა — დაკარგულია.

— Нищему подать — лишний грех с души снять.

Wo Holz gehauen wird, da fallen Späne.

— სადაც ხეს გათლიან, ნაფოტიც იქ ცვივაო.

— Где лес рубят, щепки летят.

Wo Honig ist, sammeln sich die Fliegen.

— ბუზნი მუნ შემოკრბებიან, სადაცა თათლნი სდიანო.

— თათლი იყოს, თორემ ბუზი ბაღდადიდან მოვაო.

— Будь лишь мед, мух много нальнет.

— Были бы крошки, а мыши будут.

Wo Licht ist, da ist auch Schatten.

— ვის გაუგონია ღბინი უტირალი და ჭირი უცინარი.

— Где горе, там и смех.

— Ни печали без радости, ни радости без печали.

Womit man umgeht, das hängt einem an.

— ხარი ხართან რომ დააბა, ან ზნეს იცვლის ან ფერსაო.

— Около чего потрешься, того и наберешься.

— С кем поживешь, у того и переймешь.

— С кем поведешься, от того и наберешься.

— Дурные примеры заразительны.

Wonach sich einer schickt, danach es ihm glückt.

— რაც მოგივა დავითაო, ყველა შენი თავითაო.

— Сама себя раба бьет, коли нечисто жнет.

— Всякому от себя.

— Он сам на себе в кнут узлов навязал.

Wo nichts ist, kommt nichts her.

Wo nichts ist, hat selbst der Kaiser sein Recht verloren.

— ააფრინე ალალიო — რაც არ არი, არ არიო.

— На нет и суда нет.

Wo Rauch ist, da ist auch Feuer.

— უცეცხლოდ კვამლი არ არისო.

— Нет дыма без огня.

— Как бы мал огонь не был, всегда от него дым.

Worte tun's nicht.

სიტყვა უსაქმოდ მკედარია.

— Воздух словами не наполнишь.

Wort und Tat sind zweierlei.

— სიტყვა სხვაა, საქმე სხვაა, შუა უზის დიდი ზღვარი.

— От слова до дела — сто перегонов.

Wo Unglück, ist auch Glück.

— ვის გაუგონია ლხინი უტირალი და ქირი უცინარი.

— При несчастьи и счастье.

Wo Wein geht ein, geht Witz aus.

— გამარჯობა არაყო! — მშვიდობით მამ, ჭკუაო!

— Хмель шумит, ум молчит.

— В ковшичке не стало, к ретиву сердцу пристало.

Wo Wolle ist, da soll man scheren.

— როცა თონე გაგრილდება, პურს ვეღარ გამოაცხობსო.

— Пролетела пуля, не вернется, прошла пора, другой не дождешься.

* * *

Zank bringt Stank.

— ჩხუბს თავლაფიანობა მოსდევსო.

— Ссора до добра не доведет.

Zarte Ohren—halbes Wort.

— კარგ მთქმელს კარგი გამგონე უნდაო.

— Умный с полслова речь понимает.

— Красна речь слушаньем.

Zeit ist Geld.

— დრო ფულია.

— Время — деньги.

Zeit ist köstlich Gut.

— დრო ფულია.

— Время — деньги.

Zeit und Zeit ist nicht gleich.

— დრო არის — შექცევა სჯობია, დრო არის — გაქცევაო.

— Время на время не походит.

Zeit verrät und hängt den Dieb.

— ქურდს რომ კაცმა უური აღევნოს, დღეში თხუთმეტჯერ გამოტყდებაო.

— Рок виноватого найдет.

Zieht ein Esel über den Rhein, kommt er ein I—A wieder heim.

— ვირი ვირად დარჩებაო.

— Осла хоть в Париж, все будет рыж.

Zuerst komme ich, dann erst kommt mein Nächster (dann die anderen).

— ჯერ თავო და თავო, მერე ცოლო და შვილოო:

— Род да племя близки, а свой рот ближе.

— Вся семья своя, да всяк любит себя.

Zu etwas ist ein Unglück immer gut.

— ზოგი კირი მარგებელიაო.

— Нет худа без добра.

Zum Lernen ist niemand zu alt.

— კაცს სწავლა სიბერემდე არ მოსჭარბდებაო.

— Век живи, век учись.

Zu satt macht mat.

— მეტისმეტი — თავში რეტი.

- მეტი სიტყვა თავსა სტკენს, მეტი ჭამა კუჭსაო.
- Умеренность — мать здоровья.

Zu wenig und zuviel verdirbt alles Spiel.

- მეტი სიტყვა თავს აგატკენს, მეტი ჭამა მუცელსაო.
- Все в меру.

Zuviel zerreisst den Sack.

- ბევრის მსურველი კეთილს ვერ ნახავსო.
- Много желать, добра не видать.

Zwang währt nicht lang.

- ძალად დასმული კრუხი წიწილებს ვერ გამოჩეცსო.
- ძალად მიტევებული მწევარი კურდღელს ვერ დაიჭერსო.
- ძალად ბედს ვერავინ იშოვნისო.
- Жестокый нрав не будет прав.

Zwei Bären vertragen sich nicht in einer Höhle.

- მსოლოდ ორ მეფეს არ შეუძლია ერთ საშეთოში ცხოვრება.
- Два медведя в одной берлоге не уживутся.

Zwei Hähne taugen nicht auf einem Mist.

- ორი ჭამბაზი ერთ თოკზე ვერ ითამაშებსო.
- ორი ყოჩის თავი ერთ ქვაბში არ მოიხარშებაო.
- Два медведя в одной берлоге не уживутся.

ლიტერატურა (უმთავრესი წყაროები)

1. ქართული ანდაზები. შემდგენელი თამარ სვინტიძე, „საბჭოთა მწერალი“, თბილისი, 1955.
2. დ. შ ე ტ რ ე ე ლ ი. ანდაზები, მეორე გამოცემა, სახელგამი, თბილისი, 1936.
3. ხალხური სიტყვიერება (ლექსები, ანდაზები, სიტყვის მასალა და გამოცანები) ე. თ ა ყ ა ი შ ვ ი ლ ი ს რედაქტორობით. გამოცემა საქართველოს საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებისა.
4. ანდაზები. შედგენილი ნინო ნაკაშიძის მიერ. სახელგამი, თბილისი, 1953.
5. ანდაზები (ქართულ-რუსული შესატყვისები). შედგენილი პ. წერეთლის მიერ. „საბჭოთა მწერალი“, თბილისი, 1951.
6. ნ. ქ ა დ ა გ ი ძ ე და ქ. დ ე კ ა ნ ო ზ ი შ ვ ო ლ ი. გერმანულ ანდაზები ქართული შესატყვისებით. სამეცნიერო-მეთოდური კაბინეტის გამოშვებული, თბილისი, 1951.
7. ქართული ენის განმარტებითი ლექსაქონი.
8. დ ა ვ ი თ წ ე რ ე თ ე ლ ი. ქართული ანდაზების და არაკების კრებული (ხელნაწერი). შეგროვება დაუსრულებია 1890 წლის 15 დეკემბერს. დ. სანხერე.
9. Народные пословицы и поговорки. Составил А. И. Соболев. «Московский рабочий», 1956.
10. Пословицы русского народа. Сборник В. Даля. Гос. издательство художественной литературы. Москва, 1957.
11. 6.000 deutsche und russische Sprichwörter. Ausgewählt und verglichen von Dr. A. E. Graf. 2. Auflage. Halle (Saale), 1958.
12. Sprichwörterbuch. Sammlung von Franz Freiherrn von Lippenheide, Berlin, 1907.
13. Anneliese Müller-Hegemann. Luise Otto. Das kleine Sprichwörterbuch, Leipzig, 1966.

ბ ო ლ ო თ ა მ ა

კრებულში თავმოყრილია თითქმის 900 გერმანული ანდაზა, რო. მელსაც როგორც ქართული ისე რუსული შესატყვისი მოეძებნა აგრეთვე: წამდელი ანდაზის სახით.

უნდა ითქვას, რომ ამგვარი სამეწივენი კრებული ანდაზებისა იშვი ათია. ეს გარემოება ძირითადად იმით არის გამოწვეული, რომ ამა თ: იმ ანდაზისთვის ერთ რომელიმე სხვა ენაზეც კირს შესატყვისის პოვნა.

კრებულს პრაქტიკული დანიშნულება გააჩნია: დახმარება გაუწი გერმანული ენის შემსწავლელთ როგორც საშუალო სკოლებში, ისე უმ ლეს სასწავლებლებში.

წინამდებარე კრებულის შედგენისას გავითვალისწინეთ წერილობით. თუ ზეპირი თხოვნა და შენიშვნა იმ ამხანაგებისა, ვინც გერმანულ ლი ტერატურას თარგმნის ქართულად.

ანდაზები კრებულში განლაგდა ანბანური წესით, რათა ადვილად და სწრაფად მოიძებნოს ისინი საჭიროების შემთხვევაში. ზოგიერთი ანდაზა გამოყენებულია სხვადასხვა რედაქციით.